

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoPr/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216203154
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2216203154.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Gabriela Brišková a JUDr. Ľubica Spálová, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XX, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Pavel Labáth, s. r. o., so sídlom Holíčska 3043/13, Bratislava, IČO: 52 003 183, proti žalovanému: KORPOD, s.r.o., so sídlom Štúrova 2, Dunajská Streda, IČO: 36 236 888, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Barát, s.r.o., so sídlom Školská 3, Nitra, IČO: 36 868 639, o určenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7Cpr/1/2016-305 zo dňa 28. septembra 2021 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7Cpr/1/2016-315 zo dňa 5. januára 2022 a o odvolaní žalovaného proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7Cpr/1/2016-380 zo dňa 17. apríla 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom potvrdzuje.

II. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol, že smrteľný úraz, ktorý utrpel zamestnanec D. B., nar. X.X.XXXX na pracovisku v obci E. spoločnosti KORPOD s.r.o., so sídlom Dunajská Streda, Štúrova 2, dňa 5.12.2014 bol pracovným úrazom, II. výrokom rozhodol, že miera zodpovednosti zamestnávateľa za smrteľný úraz je 90 % a miera zavinenia zamestnanca je 10 %, III. výrokom žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Právne rozhodnutie odôvodnil aplikáciou ustanovení § 194, § 195 ods. 1, 2, § 196 ods. 1 až 5, § 197 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení k 5.12.2014 (ďalej aj „Zákonník práce“, § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení k 5.12.2014, s poukazom aj na procesné ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej aj „CSP“).

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že pracovnou zmluvou zo dňa 13.3.2014 uzavretou medzi žalovaným ako zamestnávateľom a zamestnancom D. B. vznikol pracovný pomer na dobu určitú do 31.10.2014, s dohodnutým druhom práce strážnik, miestom výkonu práce E. F. G.. Dodatkom k pracovnej zmluve sa pracovný pomer predĺžil do 15.12.2014. Dňa 5.12.2014 o 9.30 hod. v areáli KORPOD s.r.o. v budove sila v obci E. došlo k usmrteniu osoby D. B., nar. X.X.XXXX, ktorý spadol z rebríka, následne na miesto bola privolaná záchranná služba ako aj službukonajúci lekár, ktorý vykonal

obhliadku tela zosnulého a konštatoval smrť a ako predbežnú príčinu smrti uviedol pád z rebríka cca 2 m výšky. Dňa 8.12.2014 bola vykonaná súdna pitva nebohého lekárom, znalcom MUDr. Jánom Kuřátkom a MUDr. Bc. Borisom Ťažkým, ktorí ako bezprostrednú príčinu smrti u nebohého D. B. určili úrazovo-krvácaný šok pri pomliaždení hrudníka a brucha s roztrhnutím vrátnicovej žily a vykrvácaním do dutiny brušnej bez cudzieho zavinenia. U nebohého nastala smrť v dôsledku prudkého stlačenia dolnej časti pravého hrudníka a brucha pre pomliaždenie mäkkých tkanín vrátane vrátnicovej žily s vykrvácaním do dutiny brušnej. Uvedené stlačenie vzniklo pádom ťažkého rebríka na telo D. B. po jeho páde z rebríka. Podľa znalcov možno predpokladať, že padajúci rebrík spadol na telo ležiace v polohe na chrbte natočené doľava tak, že pravá oblasť hrudníka bola mierne nad ľavou a rebrík padol na ležiaceho sprava (uznesenie ČVS:ORP-564/VI-VK-2014). V trestnom konaní bol vypočutý ako svedok D. H., ktorý uviedol, že D. B. spadol na zem z rebríka, čo mu povedal on sám. Žiadne viditeľné zranenia si na D. B. nevšimol. V protokole zo dňa 24.2.2015 Inšpektorát práce v Banskej Bystrici konštatoval, že zo strany poškodeného D. B. neboli zistené žiadne nedostatky, zamestnávateľ KORPOD s.r.o. poskytol zamestnancom nevhodný pracovný prostriedok- krátky rebrík (dlhý 3 m) s odklápacou plošinou namontovanou na rebríku, ktorý zamestnanci dlhodobo používali na výstup uzáveru zásobníka sila č. 17 vo výške 4 m na stredisku E., pričom pri manipulácii s uzáverom museli stáť na posledných troch priečkach rebríka s nevyhovujúcim uhlom sklonu opretia rebríka o stenu sila (sklon cca 1:8), z ktorého dňa 5.12.2014 pri uzatváraní uzáveru sila spadol poškodený z výšky cca 4 m na betónovú plochu pri sile čím zamestnávateľ porušil § 6 ods. 1. písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z., v znení neskorších predpisov. Inšpektorát práce vychádzal z obhliadky miesta úrazu a z informácií, ktoré podali zamestnanci a podľa jeho zistenia predmetný železný rebrík slúžil na výstup k uzáverom sila, používali bežne aj ostatní zamestnanci (D. H., I. J.). Tento rebrík slúžil aj na výstup a kontrolu hladiny obilia na korbe nákladného auta pri vypúšťaní obilia zo zásobníka. Rebrík býval opretý o stenu betónového sila. Tento rebrík na prístup k vyššej úrovni sila nemal presah najmenej 1 m nad oporným bodom a zamestnanci sa pri výstupe vo väčšej výške pevne nedržali rebríka. Inšpektorát práce v protokole vytýkal zamestnávateľovi aj to, že nevykonával pravidelne kontrolu predmetného rebríka, raz ročne v zmysle príslušných predpisov ako aj skutočnosť, že na ovládanie predmetného vypúšťacieho uzáveru na betónovom sile používal nevhodnú ovládaciu retiazku (s menším rozstupom ohniviek) čo malo priamy vplyv na vypadnuté retiazky z ovládacieho kolieska vypúšťacieho uzáveru čím porušil § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. Zamestnávateľ neoznámil bezodkladne vznik smrteľného pracovného úrazu zamestnanca príslušnému inšpektorátu práce a nezabezpečil a nevyhotovil potrebnú dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrovanie vzniku smrteľného pracovného úrazu čím porušil zákon č. 124/2006 Z. z., v znení neskorších predpisov. V bode 6 protokolu uviedol ako nedostatok, že zamestnávateľ nevedie skutočnú evidenciu pracovného času zamestnancov, práce nadčas a nočnej práce čím porušuje § 99 Zákonníka práce. V dodatku k protokolu inšpektorát práce zdôrazňoval skutočnosť, že zamestnávateľ pracovný prostriedok bežne a dlhodobo využíval k pracovnej činnosti a tvrdenie zamestnávateľa, že o pracovnom prostriedku nevedel je účelové.

4. Okresný súd mal preukázané, že D. B. utrpel úraz (s) následkom smrti. Pri vykonávaní čistenia skladu pred betónovým silom si pravdepodobne všimol, že na zadnej strane betónového sila nie je dostatočne utesnený vypúšťací uzáver zásobníka betónového sila č. 17 ovládaného ručne retiazkou zo zeme cez šnekový prevod. Keďže retiazka na ovládanie prevodu dostatočne nezapadala do prevodového kolieska čo pri potiahnutí retiazku poškodenému spadla ovládacia retiazka na zem. Pod týmto uzáverom zásobníka bol dlhodobo používaný na výstup uzáveru oceľový rebrík. Poškodený po vypadnutí ovládacieho retiazka z kolieska sa snažil založiť z tohto rebríka na koliesko pričom z predmetného rebríka spadol. Svedok D. H. (zamestnanec žalovaného) na polícii pred vyšetrovateľom potvrdil, že po páde poškodený ležal na zemi a vedľa rebríka na zemi bola spadnutá reťaz, ktorým sa uzatvára šúber na vypúšťanie obilia. Z rúry šúbera, ktorá sa nachádzala vo výške asi cca 4 m sa sypalo obilie na zem. Následne svedok vyliezol na ten rebrík, aby zastavil sypanie obilia, pričom uviedol, že zvykli vyliezať na tento rebrík aj inokedy, keď to bolo potrebné na zastavenie sypania obilia. Na základe týchto uvedených skutočností mal okresný súd nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že D. B. vyliezol na rebrík, aby zabránil ďalšiemu vysypaniu obilia a tým škode na majetku zamestnávateľa. Ako objektívny dôkaz si okresný súd osvojil aj tvrdenie Inšpektorátu práce v Banskej Bystrici, ktorý nezistil žiadne pochybenia na strane poškodeného. Zistil však na strane zamestnávateľa pochybenia, ktoré sú uvedené v bode 13 (zjavne mal na mysli bod 15, pozn. odvolacieho súdu) odôvodnenia rozsudku okresného súdu. V trestnom konaní bol vypracovaný spoločný znalecký posudok MUDr. Borisom Ťažkým a MUDr. Jánom Kuřátkom. Z tohto znaleckého posudku vyplýva, že na telo D. B. pôsobilo vonkajšie mechanické násilie tupého charakteru a to priečne cez dolnú časť pravého hrudníka a

príhľú časť brucha oddelenú od hrudníka bránicou. Znalci na strane 12 znaleckého posudku podrobne popisujú aké zranenia spôsobili usmrtenie D. B.. Jednoznačne konštatovali, že príčinou zranení bol pád ťažkého rebríka na telo D. B. po jeho páde z rebríka. Po porovnaní všetkých založených znaleckých posudkov si okresný súd osvojil názor znalcov MUDr. Ťažkého a MUDr. Jána Kuřátka, ktorí podali spoločný znalecký posudok, ktorého zadávateľom bolo OR PZ vo Veľkom Krtíši, pričom znalci vysvetlili aké zranenia spôsobili smrť poškodeného. Znalec J. G. spochybnil príčinu smrti pádom z výšky resp. pádom rebríka na telo poškodeného, avšak neuviedol žiadne relevantné argumentácie ako došlo k usmrteniu, pričom nepopierateľným faktom je, že D. B. spadol z rebríka a následne umrel, keď znalec MUDr. Kónya nepresvedčil okresný súd ani po opakovanom výsluchu, keď jeho tvrdenia boli založené na hypotézach. V konaní nevyšla najavo iná príčina smrti než tá ako ju zistili znalci MUDr. Ťažký a MUDr. Kuřátko. Súd prvej inštancie sa tiež stotožnil s odborným vyjadrením I. D. G., podľa ktorého znalec Vladimír Burda z odvetvia bezpečnosti práce a stavebníctva nie je kompetentný sa vyjadriť k jednotlivým zraneniam či iným poškodeniam zdravia. Znalec Vladimír Burda sa vôbec nezaoberal otázkou ako poranenia poškodeného D. B. vznikli, čo je otázka v danom prípade zásadná a rozhodujúca, preto závery znalca považoval za zmätočné. Z odborného vyjadrenia ďalej vyplýva, že pitvou poškodeného D. B. boli zistené také tzv. materiálne znaky t.j. poranenia, ktoré jednoznačne svedčili pre zasiahnutie poškodeného rebríkom a kompresiu anatomickej oblasti brucha, ktoré v konečnom dôsledku viedli k smrti poškodeného. Biomechanizmus vzniku zranení je dostatočne uvedený v bode 4 znaleckého posudku zo súdnej pitvy. Jednoznačne však ustálil, že zranenia D. B. vznikli kompresiou v anatomickej oblasti hornej časti brucha úrovni dolných rebrových oblúkov týmto spadnutým rebríkom. Na základe vyhodnotenia všetkých dôkazov jednotlivo a súhrne okresný súd dospel k záveru, že v danej veci sa jedná o pracovný úraz podľa § 194 Zákonníka práce, nakoľko D. B. utrpel úraz pri odvracaní škody v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, a keďže takto postupovali zamestnanci bežne, nejedná sa o ľahkomyseľné konanie. Vzhľadom na to, že zamestnávateľ nezabezpečil riadne pomôcky, napr. aspoň 4 m hliníkový rebrík, aby v prípade sypania obilia by zamestnanci bezpečne vedeli umiestniť reťazku na koliesko, resp. nezabezpečil modernejšie a bezpečnejšie mechanizmy, ktoré by nevyžadovali od zamestnancov taký riskantný úkon ako vylezenie na obyčajný rebrík do výšky 4 m. Okresný súd určil mieru zodpovednosti žalovaného 90 % a mieru zavinenia u D. B. určil 10 % z dôvodu, že predtým ako chcel zabrániť ďalšej škode na majetku zamestnávateľa, mal túto skutočnosť oznámiť zodpovednej osobe, ktorá mala oprávnenie riadiť a kontrolovať mechanizmy.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne, pričom rozhodnutie o miere zodpovednosti záviselo na úvahe súdu, preto priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti tomu rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. zmenu rozhodnutia zamietnutím žaloby a priznaním plnej náhrady trov konania žalovanému s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h) CSP. Argumentoval tým, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy navrhnuté žalovaným, v odôvodnení rozsudku sa nevysporiadal so všetkými vykonanými dôkazmi, najmä tými, ktoré boli vzájomne rozporné, v samotnom odvodnení okresný súd neuviedol dôkazy, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal, na ktoré prihliadol, na ktoré neprihliadol, čím vykazuje známky arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. Okresný súd nedokázal zabezpečiť účasť znalca Burdu ani dožiadanim na príslušný súd Českej republiky, v obvode ktorého má znalec bydlisko či miesto podnikania, čím odňal možnosť žalovanému, aby sa tento výsluch svedka uskutočnil. Žalovaný navrhoval okresnému súdu vykonanie dokazovania vyžiadanim kompletnej zdravotnej dokumentácie poškodeného, z ktorej chcel žalovaný zistiť zdravotný stav poškodeného v rozhodnom čase s ohľadom na produkovaný skutkový dej, ktorý mal byť dôvodom vzniku tragickej udalosti, pritom žalovanému bola všeobecne známa skutočnosť, že poškodený nadmerne požíval alkohol a mal podlomené zdravie, čo mohlo do veľkej miery ovplyvniť vznik tragickej udalosti, ako bolo popísané znalcami MUDr. Ťažký. Okresný súd tento dôkaz nevykonal, ani sa s návrhom žalovaného na vykonanie tohto dôkazu žiadnym spôsobom v odôvodnení rozsudku nevysporiadal, ani neuviedol dôvody, pre ktorý tento dôkaz navrhnutý žalovaným nevykonal. Žalovaný tento dôkazný prostriedok riadne označil v písomnom podaní dňa 11.5.2021 doručenom súdu prvej inštancie.

7. V súdnom konaní boli žalovaným predložené znalecké posudky znalcov MUDr. Šimona Kónya, PhD. a znalca Vladimíra Burdu, pričom okresný súd sa nevysporiadal s týmito dôkazmi v dostatočnej miere,

neuviedol z akého dôvodu by mali mať znalecký posudok MUDr. Ťažkého väčšiu váhu, ako žalovaným predložené znalecké posudky. Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom s týmito rozpormi v znaleckých posudkoch nevyssporiadal a prihliadol len na vyjadrenie K. I. D. G., L., závery obsiahnuté znalcom Vladimírom Burdom, ktorý posudzoval pravdepodobnosť skutkového deja neboli ničím vyvrátené, len formálne spochybňované doložkami k znaleckému posudku, keďže išlo o znalca z Českej republiky. Závery znalca Vladimíra Burdu vypovedajú o tom, že skutkový dej sa nestal tak, ako ho bral za nesporný pri rozhodovaní aj súd prvej inštancie. Skutkový dej úrazu je vyvrátený znaleckými posudkami znalcov MUDr. Šimon Kónya (znalecký posudok zo dňa 23.3.2018) a znalca Vladimíra Burdu (znalecký posudok zo dňa 10.4.2018). Zo znaleckého posudku č. 37/2018 (znalec MUDr. Šimon Kónya, PhD.) vyplýva, že charakter zranení poškodeného nezodpovedá pádu z rebríka a následnému údajnému pádu samotného rebríka na poškodeného, čím tento znalecký posudok vyvracia hypotézu o vzniku pracovného úrazu, na základe ktorej žalovanému aj bola uložená pokuta Inšpektorátom práce (žalovaný podal v máji 2018 návrh na obnovu konania, o ktorom sa doposiaľ nekoná). Odborné posúdenie znalca vo vzťahu k samotným zraneniam poškodeného tak vyvracia skutkový dej tak, ako sa mal stať, a ako bol aj pred Inšpektorátom práce len verbálne prezentovaný, napr. svedkom H.. Táto pochybnosť sa znásobila o to viac, že ďalšie odborné posúdenie vyslovene vyvracia tento skutkový dej a dôkaz podaný svedeckou výpoveď sa ukazuje ako nepravdivé skutkové tvrdenie. Znalec Vladimír Burda doslova uviedol, že na telo poškodeného pôsobilo vonkajšie mechanické násilie tupého charakteru priečne cez dolnú časť pravého hrudníka s masívnym stlačením dolnej časti hrudníka, preto je nepredstaviteľné, aby došlo pádom rebríka „iba“ k čiarovitej krvnej podliatine v oblasti dolnej časti hrudníka rozmerov 15 x 2 cm a rebrík, ak by mal byť tým násilím tupého charakteru, navyše vážiaci 60-70 kg. Pád rebríka hranou na telo poškodeného znalec absolútne vylúčil. K poraneniu vrátnicovej žily u poškodeného nedošlo pádom rebríka na telo poškodeného. Znalec k mechanizmu vzniku poranenia vrátnicovej žily uviedol, že k tomu môže dôjsť napr. pritlačením motorovým vozidlom o stenu alebo pritlačenie človeka medzi dve vozidlá. Znalec tým jednoznačne naznačil ako mohlo dôjsť k poraneniu vrátnicovej žily poškodeného, nie však pádom rebríka na poškodeného. Ak sa znalci Vladimírovi Burdovi stanoviskom K. G. vyčíta, že neuvádza možný iný vznik zranenia, tak práve znalec v obsahu naznačuje, akým iným spôsobom mohlo dôjsť k vzniku zranenia u poškodeného a zároveň, že muselo ísť o aktívny pohyb neznámeho telesa a nie pasívny pád rebríka na telo poškodeného. Znalec doslovne odborným posúdením zistil, „S najväčšou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou k zraneniu vrátnicovej žily došlo pôsobením priameho, aktívneho, tupého násillia, silne až brutálnej intenzity, ktoré spôsobilo na tele pána B. pomliaždenie čiarovitého charakteru o veľkosti 15x2 cm.“ Znalec vylúčil rebrík ako teleso, ktoré by aktívne pôsobilo až brutálnou silou/násilím na telo poškodeného. Zistenia poukazujú na aktívne pôsobenie násillia na telo poškodeného a nie na pasívny pád rebríka samotného. Toto násilie znalec opísal ako aktívne pôsobiace na telo poškodeného smerom spredu dozadu, akoby poškodeného niečo stlačilo a toto neznáme teleso/predmet kopírovalo svoj vlastný tvar a pritlačilo takto telo poškodeného (jeho chrbát) o tvrdý predmet. Z uvedeného vyplýva, že skutkový dej, podľa odborných zistení znalca, pravdepodobne spočíval v tom, že poškodený stál, neležal, oproti nemu pôsobil aktívne brutálnou silou neznámy predmet, ktorý ho pritlačil pravdepodobne o stenu (nevedno na akom mieste, kto, či to bolo vozidlo, ako naznačil znalec alebo iný predmet) a v dôsledku stlačenia a brutálnej sily neznámeho predmetu mu boli spôsobené zranenia, ktorým neskôr podľahol. Zo znaleckého posudku Vladimíra Burdu vyplýva, že úraz poškodeného nebol spôsobený pádom z rebríka a následným pádom rebríku naňho alebo pádom poškodeného z výšky i spolu s rebríkom a k tomuto záveru sa priklonil aj znalec z odboru traumatológie (lekár), ktorého oslovil žalovaný na podanie znaleckého posudku (MUDr. Kónya, PhD.). Pokiaľ sa aj doc. G. vyjadroval k všetkým zraneniam, ktoré poškodený utrpel, tieto asi nie sú ako také sporné, žiadnym spôsobom to však nevyvracia skutkový dej tak, ako ho popísal znalec Vladimír Burda, pričom ku skutkovému deju neboli produkované žiadne iné zistenia, ktoré by spochybňovali podrobné zistenia uvádzané znalcom Vladimírom Burdom, ako aj podrobné prepočty a jeho odborné názory, ako sa k záverom tento znalec dopracoval, aby boli preskúmateľné aj súdom či inými znalcami. Znalec pritom bral do úvahy pri svojich odborných názoroch aj zranenie, ktoré poškodený utrpel, pritom sa mu vyčítalo, že ich nebral do úvahy. K. G. napr. uvádza, že závery znalca Vladimíra Burdu pôsobia do istej miery až zmätočne, neuvádza však v akých otázkach a toto len vo všeobecnosti konštatuje bez konkretizácie, v čom táto zmätočnosť znalca spočívať. Ak mala údajná a možná zmätočnosť spočívať v tom, že znalec Burda údajne nevychádzal z konkrétnych zranení, ktoré poškodený utrpel, tak má za to, že znalec Burda práve zo zranení, ktoré utrpel poškodený, vychádzal. Znalecký posudok znalca Vladimíra Burdu je preskúmateľný a navyiac k záverom znalca MUDr. Kónya nezaujal doc. G. žiadne stanovisko, ktoré by spochybňoval jeho odborné zistenia a MUDr. Kónya sa vyjadril aj k možnému inému mechanizmu vzniku zranení u poškodeného. Vykonaným dokazovaním tak neboli odstránené odlišné

závery znalcov z rôznych vedných odborov, pričom skutkový dej prezentovaný znalcom Vladimírom Burdom nebol žiadnym spôsobom vyvrátený inými odbornými zisteniami znalcov.

8. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní bral do úvahy aj výsledky dokazovania zistené policajným orgánom. Pričom z uznesenia policajného orgánu vyplývajú výsledky dokazovania, z ktorých okresný súd vyvodil nesprávne skutkové zistenia, najmä v otázke používania „ťažkého“ rebríka na prevádzke žalovaného v obci E.. Znalec Vladimír Burda úplne vylúčil možnosť vzniku pracovného úrazu poškodeného tak, ako bol opísaný v zápisnici o podaní informácie D. H., z ktorého vychádzajú zistenia aj Inšpektorátu práce ako kľúčového dôkazu, ktoré zobral za nesporné i znalecký posudok MUDr. Kuriatka a MUDr. Ťažkého. Odborným posúdením oboch znalcov, ktoré žalovaný predložil okresnému súdu, sa výpoveď D. H. javí ako nepravdivá a nedôveryhodná. Podľa všetkého tento svedok pravdepodobne nevyznieval pravdivo o skutkovom deji, ktorý viedol alebo mal viesť k vzniku zranení, v dôsledku ktorých poškodený zomrel. Svedok len reprodukoval slová poškodeného, ktoré mu mal vraj povedať a z tejto hypotézy sa vychádzalo pri rozhodnutí Inšpektorátu práce i vypracovaní znaleckého posudku MUDr. Kuriatka a MUDr. Ťažkého. Subjektívne tvrdenia tohto svedka však vyvrátili obaja znalci a zo záverov jednoznačne vyplýva, že poškodenému boli spôsobené zranenia silou pôsobiaceho neznámeho predmetu, ktorý ho pravdepodobne pritlačil na bruchu a tým spôsobil poranenie vrátnicovej žily. Všetci vypočutí svedkovia pred políciou potvrdili, že sa používal ľahký hliníkový rebrík uložený priamo v sile na činnosť, ktorá mala byť, ale nie je dôsledkom vzniku zranení poškodeného podľa žalovaným predložených znaleckých posudkov. Potvrdila to aj nezávislá osoba, ktorá vykonávala u žalovaného kontrolu dodržiavanie bezpečnosti pri práci. Rovnako aj pán H. aj J., v tom čase zamestnanci žalovaného, vypovedali zhodne pred políciou, že používali hliníkový rebrík. Všetci vypovedajúci pred políciou sa zhodli, že železný rebrík tam v rozhodujúci deň nevideli pred silom, preto si nevedeli vysvetliť, ako sa tam zobral, nevedeli uviesť, ako sa tam dostal na to miesto (miesto údajného úrazu), čo potvrdil aj samotný pán H. (výpoveď zo dňa 1.7.2015) i pán J. (výpoveď dňa 1.7.2015). Z dokazovania vykonaného pred orgánmi činnými v trestnom konaní vyplýva, že svedok H. nikdy nepoužíval ťažký kovový rebrík pri práci, nevedel si vysvetliť, ako sa tento ťažký rebrík dostal a prečo bol pri stene budovy sila, nikdy ho nepoužíval, rovnako ako svedok J. a rovnako sa vyjadrili všetci zamestnanci. Do pozornosti dal výpoveď pána L. bezpečnostného technika, ktorý nikdy taký kovový rebrík pri pravidelnej obhliadke sila nevidel, čo naznačuje pravdivosti tvrdení ostatných zamestnancov žalovaného vypovedajúcich pred políciou, že obvyklým miestom ťažkého kovového rebríka nebola stena budovy sila. Ťažký kovový rebrík, sa tam v ten nešťastný deň objavil, nikto nevie, kto ho tam priniesol, nepoužíval sa, pričom býval uskladnený pri druhej budove – sušičke, asi 50 a viac metrov vzdialenej od sila, čo nasvedčuje pravdivosti úvahy žalovaného i tvrdení zamestnancov o tom, že sa bežne nepoužíval a tak nebol dôvod, aby bol vôbec pristavený pri búde sila (v sile bol predsa ľahký hliníkový rebrík, ktorý sa používal zamestnancami a na to bol aj určený). Vzhľadom na výsledky odborných posúdení znalcov sa javí ako pravdepodobný záver, že ťažký kovový rebrík bol niekým prinesený/prenesený a opretý o stenu budovy sila (pravdepodobne až po udalosti, ktorá bola skutočnou príčinou smrti poškodeného) a s veľkou pravdepodobnosťou len takto prispôsobené určité okolnosti skutkového deja navonok poskytujúce podklad k takým úvahám, ktoré sú však v príkrom rozpore s výsledkami znaleckého skúmania, ktoré vylúčilo spôsobenie smrteľných zranení poškodenému pádom z rebríka alebo aj pádom samotného rebríka na poškodeného. V konečnom dôsledku tak nie je možné vylúčiť, že k nešťastnej udalosti mohlo dôjsť mimo areálu prevádzky našej spoločnosti pred nástupom do práce s tým, že následky tejto udalosti sa mohli prejavíť u poškodeného v čase, keď nastúpil do práce, resp. pár hodín po odpracovaní práce, k čomu aj došlo (pár hodín práce). Samotná skutočnosť, že poškodený sa pri nástupe do práce na žiadne zdravotné problémy nesťažoval, automaticky neznamená prijatie záveru, že sa dôsledky udalosti nemohli u poškodeného prejavíť po začatí výkonu práce u žalovaného. Súd prvej inštancie tak vzal za nespornú skutočnosť, vychádzajúc aj zo záverov policajného orgánu, pričom z vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam týkajúcim sa používania „ťažkého“ rebríka, ktorý dokonca, ani svedok H. (o výpoveď ktorú súd prvej inštancie opieral svoje zistenia) nikdy pri práci nepoužíval. A naopak, okresný súd mal ako nesporné tieto zistenie zo záverov, ktoré si subjektívne produkoval Inšpektorát práce ako súhrn poznatkov, pritom podkladom takého subjektívneho zistenie neboli žiadne písomné vyjadrenia zamestnancov, ktoré si Inšpektorát práce jednostranne dotvoril, na rozdiel o záverov zistených policajných orgánov, pred ktorým boli viacerí zamestnanci riadne procesným postupom k veci vypočutí.

9. Ak okresný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam k otázke používania „ťažkého“ kovového rebríka na prevádzke v obci E. zamestnancami žalovaného,

dospel tak k zisteniam, na základe ktorých vec nesprávne právne posúdil vo vzťahu k ustanoveniu § 196 ods. 2 Zákonníka práce, ak by išlo o pracovný úraz alebo aj vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 194 Zákonníka práce, ak by nešlo o pracovný úraz, ale o dôsledky udalosti vzniknutej pred nástupom poškodeného do práce. Súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil, keď v prípade, ak by bolo preukázané, že išlo o pracovný úraz, nesprávne aplikoval právnu normu na výsledky konaného dokazovania, z ktorých vyplýva nie bežná neopatrnosť, ale ľahkomyselné správanie poškodeného podľa § 196 ods. 2 písm. c) Zákonníka práce vzhľadom na obvyklý spôsob používania iného pracovného prostriedku (ľahký hliníkový rebrík uložený v sile žalovaného) zamestnancami žalovaného a v prípade, že by nešlo o pracovný úraz, ale dôsledky udalosti spôsobenej pred nástupom do práce, ako vyplýva zo znaleckého dokazovania aj znalca Vladimíra Burdu, nemôže v danom prípade ísť o pracovný úraz podľa § 194 Zákonníka práce. Zároveň poškodenému nevyplývalo z pracovnej zmluvy ani náplne práce, že by mal obsluhovať silo, ale jeho povinnosťou bolo oznámiť to nadriadenému resp. vedúcemu a vyžiadať si prípadne, ako by mal vo veci postupovať, ani toto nevykonal a ak sa rozhodol sám odstraňovať len iluzórne hroziacu škodu, ktorá vôbec reálne nehrozila (vysypané obilie sa pozbieralo, vysypaním nevznikala žiadna škoda, keď sa následne pozbieralo) a nepoužil vhodný pracovný prostriedok (ľahký hliníkový rebrík), ktorý bol umiestnený priamo v sile, nemožno takéto konanie zamestnanca inak posúdiť, ako ľahkovážne, nakoľko neurobil žiadne vhodné opatrenia, ktoré by iná osoba v jeho postavení a funkcii nepochybne uskutočnila a za daných okolností si nepočínal tak, aby vylúčil vznik akejkoľvek negatívnej udalosti vo vzťahu k možnému následku na zdraví či živote, ak svojpomocne mienil odstraňovať následky udalosti, z ktorej objektívne žiadna škoda žalovanému nevznikala a ani nemohla vzniknúť. Nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie tak malo za následok aj nesprávne určenie pomeru zodpovednosti žalovaného ako zamestnávateľa za pracovný úraz, eventuálne určenie, že žalovaný za úraz, ak nedošlo k vzniku pracovného úrazu podľa definície obsiahnutej v ustanovení § 194 Zákonníka práce, nezodpovedá.

10. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovaného sa nevyjadřila.

11. Dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie doplnil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda 7Cpr/1/2016-305 zo dňa 28.9.2021 v spojitosti s opravným uznesením 7Cpr/1/2016-315 zo dňa 5.1.2022 o rozhodnutie v časti trov znalca nasledovne: „IV. Znalcovi MUDr. Šimonovi Kónyovi, PhD. evidenčné číslo znalca 911677 sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Náhradu trov konania je povinný znalcovi zaplatiť žalovaný. O výške trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku.“ Rozhodnutie odôvodnil tým, že nárok žalobkyne na náhradu trov konania odôvodnil s poukazom na § 262 ods. 1, 2, § 258 ods. 2, 3 CSP, zásadou úspešnosti s tým, že miera zodpovednosti závisela od úvahy súdu a preto jej bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaný v konaní predložil vyjadrenie spolu so znaleckým posudkom znalca MUDr. Šimona Kónyu č. 37/2018 na čl. 114-118 (vyjadrenie žalovaného čl. 112-113). Znalec MUDr. Šimon Kónya bol vypočutý na pojednávaní dňa 1.6.2021 s tým, že si do 10 dní uplatní trovy (zápisnica o pojednávaní zo dňa 1.6.2021 na čl. 292-295). Trovy konania za účasť na pojednávaní dňa 1.6.2021 si vyčíslil a doručil okresnému súdu dňa 11.6.2021 (vyúčtovanie trov za účasť na pojednávaní dňa 1.6.2021 - čl. 296). Okresný súd rozhodol o žalobe žalobkyne a o nároku žalobkyne na náhradu trov konania rozsudkom zo dňa 28.9.2021. Uvedeným rozhodnutím však nerozhodol o nároku na náhradu trov konania MUDr. Kónyu, ktorý si uplatnil náhradu trov konania za svoju účasť na pojednávaní dňa 1.6.2021. Z týchto dôvodov bolo nevyhnutné rozhodnúť o nároku znalca na náhradu týchto trov konania a to dopĺňacím rozsudkom (rozsudok okresného súdu čl. 305, opravné uznesenie čl. 315, vrátenie spisu inak čl. 354) podľa § 225 ods. 1, 2 CSP. Znalcovi MUDr. Šimonovi Kónyovi tým, že sa dostavil na pojednávanie vznikli trovy, pričom nárok na náhradu trov konania si uplatnil včas. Nárok na náhradu trov konania mu bol priznaný v celom rozsahu s tým, že náhradu trov konania je povinný zaplatiť v podstate neúspešný žalovaný obdobne ako žalobkyňa.

12. Proti tomuto dopĺňaciemu rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorým navrhol jeho zmenu tak, že náhradu trov konania je povinná nahradiť znalcovi žalobkyňa s poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Argumentoval tým, že nakoľko má žalovaný za to, že v danom prípade ide o závislý výrok o trovách konania, preto mal prvoinštančný súd, vzhľadom na už podané odvolanie žalovaného, právne posúdiť vec tak, že žalovaný nie je povinný zaplatiť znalcovi náhradu trov konania, keďže úraz, ktorý utrpel manžel žalobkyne nie je pracovným úrazom, resp. žalovaný ako zamestnávateľ za neho nezodpovedá.

13. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovaného sa nevyjadřila.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie, proti ktorým zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniam žalovaného nie je možné priznať úspech, rozhodnutia súdu prvej inštancie sú vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre ich potvrdenie podľa § 387 ods. 1 CSP (rozsudok v spojení s opravným uznesením a dopĺňací rozsudok).

15. Rozsudkom (prvý v poradí) súd prvej inštancie I. výrokom určil, že úraz, ktorý utrpel zamestnanec D. B. na pracovisku v obci E. spoločnosti KORPOD s.r.o., so sídlom Dunajská Streda je pracovným úrazom, II. výrokom určil, že miera zodpovednosti zamestnávateľa za smrteľný úraz je 90 % a miera zavinenia zamestnanca je 10 %, III. výrokom žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Odvolací súd na odvolanie žalovaného uznesením č. k. 23CoPr/3/2020-265 zo dňa 2.12.2020 rozsudok súdu prvej inštancie (uvedený v odseku 15 ako prvý v poradí) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení poukázal na to, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím vo veci samej žalovanému nezaslal na vyjadrenie podanie žalobkyne zo dňa 3.11.2018 označené ako „Stanovisko k znaleckému posudku č. 56 vypracovaného znalcom Vladimírom Burdom“ spolu s prílohami, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 6.11.2018 a tak vytvoril stav nerovnosti sporových strán v konaní pred súdom čím došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti súdneho konania. Okresnému súdu uložil povinnosť doručovať žalobkyni v súlade s § 110 ods. 1 veta prvá CSP podanie žalovaného doručené súdu prvej inštancie dňa 29.3.2018 s prílohou (čl. 112-118) a žalovanému v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 veta prvá CSP doručovať podanie žalobkyne zo dňa 3.11.2018 označené ako „Stanovisko k znaleckému posudku č. 56, vypracovaného znalcom Vladimírom Burdom“ spolu s prílohami, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 6.11.2018 (čl. 172-193). Rešpektujúc princíp kontradiktórnosti konania vyplývajúci z čl. 9 Základných princípov CSP uložil okresnému súdu povinnosť umožniť stranám sporu vyjadriť sa k predmetným podaniam, ak to považujú za potrebné, prípadne chcú navrhnúť ďalšie dokazovanie. Pri opätovnom posúdení uplatneného nároku žalobkyne okresný súd mal zobrať zreteľ aj na prípadné vyjadrenia strán sporu, zväžiť či vykonať ďalšie dokazovanie navrhnuté stranami sporu a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie odôvodniť v súlade s § 220 ods. 1, 2 CSP.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom určil, že smrteľný úraz, ktorý utrpel zamestnanec D. B., nar. X.X.XXXX na pracovisku v obci E. spoločnosti KORPOD s.r.o., so sídlom Dunajská Streda, Štúrova 2, dňa 5.12.2014 bol pracovným úrazom, II. výrokom, že miera zodpovednosti zamestnávateľa za smrteľný úraz je 90 % a miera zavinenia zamestnanca je 10 %, III. výrokom žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, IV. výrokom (dopĺňacieho rozsudku) znalcovi MUDr. Šimonovi Kónyovi, PhD. evidenčné číslo znalca 911677 priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že náhradu trov konania je povinný znalcovi zaplatiť žalovaný.

18. Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetom konania je určenie, že poškodený D. B., zamestnanec žalovaného utrpel dňa 5.12.2014 v areáli sila v obci E. smrteľný pracovný úraz, za ktorý v plnej miere zodpovedá žalovaný, keďže žalovaný popieral, že by išlo o pracovný úraz s následkom smrti, za ktorý by mal niesť zodpovednosť. Ide o konanie, ktoré má vplyv na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, voči ktorej si manželka poškodeného uplatnila nárok na jednorazové odškodnenie. Sociálna poisťovňa konanie prerušila rozhodnutím zo dňa 15.12.2015 (čl. 38).

19. Z obsahu spisu vyplýva, že podľa pracovnej zmluvy zo dňa 13.3.2014 žalovaný prijal D. B. do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok na dobu určitú do 30.10.2014 s dohodnutým druhom

práce – strážnik. Podľa Dodatku č. 2 k pracovnej zmluve zo dňa 13.3.2014 sa žalovaný s D. B. dohodol na predĺžení doby určitej do 15.12.2014. Podľa pracovnej náplne k pracovnej zmluve mal D. B. pracovnú náplň: zabezpečovanie a kontrolovanie vstupu a výstupu ľudí zo strážených objektov, kontrolovanie prejazdu a vstupu a výstupu ľudí zo strážených objektov, kontrolovanie prejazdu motorových vozidiel cez vrátnicu, evidencia prichádzajúcich a odchádzajúcich návštevníkov do knihy návštev, prijímanie telefónnych hovorov, vykonávanie pravidelných obchôdzok zvereného objektu, nahlasovanie a oznamovanie požiarov, krádeží, porúch a pod. vedúcej organizácie, informovanie a navigovanie návštevníkov v rámci objektu, dodržiavanie pokynov nadriadeného pracovníka, práca na zmeny, cez vykurovacie obdobie vykonávanie bežných manuálnych prác súvisiacich s obsluhou kotolne, udržiavať poriadok v areáli a podľa potreby vykonávať jednoduché manuálne práce v rámci objektu, dodržiavať predpisy, pokyny na zaistenie BOZP, zásady bezpečného správania sa na pracovisku a pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený. V Zázname o registrovanom pracovnom úraze zo dňa 8.12.2014 (na čl. 27), ktorý za žalovaného podpísal M. N. J. je opis priebehu úrazu – pri obhliadke areálu (D. B.) zistil netesnosť vypúšťacieho hrdla na vonkajšej časti sila. Tento stav chcel z vlastnej iniciatívy odstrániť a pritom pravdepodobne spadol z rebríka, zdroj úrazu – pád z rebríka. Inšpektorát práce v Banskej Bystrici v Protokole zo dňa 24.2.2015 konštatoval, že v príčinnej súvislosti s udalosťou zo strany poškodeného D. B. neboli zistené žiadne nedostatky. Zo strany zamestnávateľa KORPOD s.r.o. ako zamestnávateľ poskytol zamestnancom nevhodný pracovný prostriedok - krátky rebrík (dlhý 3 m) s odklápacou plošinou namontovanou na rebríku, ktorý zamestnanci dlhodobo používali na výstup uzáveru zásobníka sila č. 17 vo výške 4 m na stredisku E., pričom pri manipulácii s uzáverom museli stáť na posledných troch priečkach rebríka s nevyhovujúcim uhlom sklonu opretia rebríka o stenu sila (sklon cca 1:8), z ktorého dňa 5.12.2014 pri uzatváraní uzáveru sila spadol poškodený z výšky cca 4 m na betónovú plochu pri sile čím zamestnávateľ porušil ust. § 6 ods. 1. písm. d) zákona č.124/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov. Inšpektorát práce vychádzal z obhliadky miesta úrazu a z informácií, ktoré podali zamestnanci. Podľa jeho zistenia predmetný železný rebrík slúžil na výstup k uzáverom sila, používali bežne aj ostatní zamestnanci (D. H., I. J.). Tento rebrík slúžil aj na výstup a kontrolu hladiny obilia na korbe nákladného auta pri vypúšťaní obilia zo zásobníka. Rebrík býval opretý o stenu betónového sila. Tento rebrík na prístup k vyššej úrovni sila nemal presah najmenej 1 m nad oporným bodom a zamestnanci sa pri výstupe vo väčšej výške pevne nedržali rebríka. V protokole vytykal zamestnávateľovi aj to, že nevykonával pravidelne kontrolu predmetného rebríka, raz ročne v zmysle príslušných predpisov ako aj skutočnosť, že na ovládanie predmetného vypúšťacieho uzáveru na betónovom sile používal nevhodnú ovládaciu retiazku (s menším rozstupom ohniviek) čo malo priamy vplyv na vypadnuté retiazky z ovládacieho kolieska vypúšťacieho uzáveru čím porušil § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 124/2006 Z. z. Zamestnávateľ neoznámil bezodkladne vznik smrteľného pracovného úrazu zamestnanca príslušnému inšpektorátu práce a nezabezpečil a nevyhotovil potrebnú dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrovanie vzniku smrteľného pracovného úrazu čím porušil zákon č. 124/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov. V bode 6 protokolu uviedol ako nedostatok, že zamestnávateľ nevedie skutočnú evidenciu pracovného času zamestnancov, práce nadčas a nočnej práce čím porušuje § 99 Zákonníka práce. V dodatku k protokolu inšpektorát práce zdôrazňoval skutočnosť, že zamestnávateľ pracovný prostriedok bežne a dlhodobo využíval k pracovnej činnosti a tvrdenie zamestnávateľa, že o pracovnom prostriedku nevedel je účelové.

20. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že v súvislosti so smrťou D. B. sa viedol vyšetrovací spis ČVS: ORP-564/VI-VK-2014, obsahom ktorého okresný súd vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že trestné stíhanie bolo uznesením OO PZ Vinica zo dňa 1.7.2015 (ČVS: ORP-564/VI-VK-2014) vo veci prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona (D. B.) zastavené, pretože z vykonaného šetrenia je zrejmé, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci (právoplatné dňa 4.8.2015). Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že nebohy D. B. si usmrtenie spôsobil sám, bez cudzieho zavinenia, preto tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Týmto uznesením nie je však dotknuté právo poškodenej A. B. na uplatnenie náhrady škody v občianskom súdnom konaní. Súčasťou vyšetrovacieho spisu je aj oznámenie D. H. (zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 5.12.2014 o 13.45 hod na čl. 1 vyšetrovacieho spisu) ako aj jeho výpovede ako svedka (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 15.1.2015 na čl. 22 vyšetrovacieho spisu, zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 6.5.2015 na čl. 48 vyšetrovacieho spisu), v ktorých uviedol, že dňa 5.12.2014 ráno o 7.00 hod. riadne nastúpil do roboty na pracovisko v obci E.. O 9.45 hod. v budove SILA čistil slnečnice. Išiel skontrolovať čističku, ktorá sa nachádza na šiestom poschodí. Po kontrole čističky sa vrátil s výťahom na prízemie, kde išiel smerom von k hlavným kovovým vchodovým dverám. Ako išiel k dverám, zbadal robotníka D. B., ktorý mu povedal, že spadol z rebríka a pritom si rukou držal bok

pravej strany tela a lapal po dychu. Išiel sa pozrieť von, odkiaľ spadol D. B. z rebríka a asi o vzdialenosti 40 m sa nachádzal na konci budovy zemi spadnutý kovový rebrík o dĺžke asi 3 m a o váhe asi 60-70 kg, keďže rebrík na zemi bola spadnutá reťaz z kladky, ktorým sa uzatvára šúber na vypúšťanie obilia, z rúry šúbera, ktorá sa nachádza vo výške 4 m, na zem sa sypalo obilie. Sám postavil rebrík a priložil ku stene budovy, vyliezol na ten rebrík, aby zastavil sypanie obilia. Potom sa vrátil k D. B., ktorý v tom čase sa nachádzal v miestnosti šatne, ležal na váľande a bol vyblednutý, ťažko sa mu aj dýchalo. Skontaktoval skladníčku pani F. O. (ktorá zavolała záchranku podľa výpovede zo dňa 15.1.2015), komunikoval s D. B., jeho zdravotný stav sa začal zhoršovať tesne pred príchodom záchranky. So záchranármi už D. B. nevedel komunikovať, odpadol a nebol pri vedomí. Záchranári ho vyniesli do prednej miestnosti ku vchodovým dverám, kde ho oživovali asi hodinu, avšak oživiť ho nedokázali, potom prišla polícia a službukonajúci lekár, na mieste skonštatovali smrť D. B.. Na otázku, z akého dôvodu mohol D. B. vyliezť na rebrík, D. H. odpovedal, že pravdepodobne vyliezol na rebrík preto, aby odstavil šúber, aby sa obilie nesyvalo na zem, zvykli vyliezať na ten rebrík aj inokedy, keď to bolo potrebné na zastavenie sypania rebríka. Vo výpovedi dňa 6.5.2015 doplnil, že pre firmu KORPOD, s.r.o. pracuje vyše 10 rokov, kde pravidelne absolvoval školenia, ktoré boli zamerané na bezpečnosť pri práci, dodržiavanie pracovných postupov, taktiež školenia o pracovnej náplni, ktoré viedol bezpečnostný technik firmy pán L. a pán N. J.. Ak dôjde k vytekaniu obilia cez výpustný otvor na pracovisku odpovedal, že nie je potrebné vyliezať na rebrík, keďže pri vypúšťacom otvore je kovová reťaz, ktorá slúži na otváranie a zatváranie šúbra. Ak treba zakvačiť reťaz na koliesko, ktoré je vysoko pri vypúšťacom otvore, tak sa zakvačí pomocou ľahkého hliníkového rebríka, ktorý je uložený vo vnútri budovy SILA. Ak sa zasekne šúber alebo spadne reťaz, tak sa ihneď zavola vedúcemu prevádzky, taký je bežný postup a takto bol aj on preškolený. Ťažký kovový rebrík v ten deň videl na pracovisku, bol pri stene budovy SILA, nevie však, skadiaľ sa tam dostal. Ťažký kovový rebrík sa nezvykol používať a nemá vedomosť o tom, že by sa ten rebrík používal na pracovisku, on používal ľahký hliníkový rebrík. Ani nadriadený N. J. nemal vedomosť o tom, žeby niekto zo zamestnancov použil ten ťažký kovový rebrík, ak by to videl, tak by to určite zakázal. Ďalej bola vypočutá F. O. (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 5.12.2014 na čl. 26 vyšetrovacieho spisu), ktorá uviedla, že dňa 5.12.2014 ráno v čase pred 7.00 hod. nastúpila do roboty na pracovisko v obci E.. S D. B. sa stretla na vrátnici dňa 5.12.2014 v čase o 7.00 hod., nesťažoval sa na žiadne ťažkosti, mal dobrú náladu. Okolo 9.50 hod. jej do kancelárie zavola D. H., aby rýchlo prišla do budovy SILA, lebo s D. B. niečo nie je v poriadku. Keď prišla do budovy SILA, tak D. B. ležal v miestnosti šatne, bol vyblednutý, ťažko sa mu aj dýchalo. D. B. povedal, že ho veľmi bolí brucho, rukami si držal brucho, jeho stav sa začínal zhoršovať a ihneď zavola prvú pomoc. Kým prišla záchranka, tak s nimi komunikoval. So záchranármi už D. B. nekomunikoval, odpadol a nebol pri vedomí. Záchranári ho oživovali asi hodinu, avšak D. B. zomrel. Nevie čo bolo príčinou smrti D. B., až potom sa dopyčula, že údajne D. B. spadol z rebríka na pracovisku. Bol vypočutý aj M. N. J. (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 5.1.2014 na čl. 29 vyšetrovacieho spisu, zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 18.2.2015 na čl. 33 vyšetrovacieho spisu), ktorý uviedol, že pracuje ako vedúci na pracovisku v E., prevádzka patrí firme KORPOD, s.r.o. Dňa 5.12.2014 ráno v čase okolo 7.30 hod. nastúpil do roboty na pracovisko v obci E.. Okolo 9.50 hod. mu zavolała F. O., aby rýchlo prišiel do budovy SILA, lebo s D. B. niečo nie je v poriadku, jej to povedal D. H.. D. B. ležal v miestnosti šatne, bol vyblednutý, ťažko sa mu dýchalo, lapal po dychu, ale vtedy ešte s nimi komunikoval. Jeho zdravotný stav sa začal zhoršovať a F. O. zavolała prvú pomoc. So záchranármi už D. B. nevedel komunikovať, nebol pri vedomí. Záchranári ho oživovali asi hodinu, avšak nevedeli ho oživiť. Potom prišli policajti a službukonajúci lekár. Nevie čo bolo príčinou smrti D. B., v ten deň sa od D. H. dozvedel, že mu D. B. povedal, že spadol na zem z rebríka. On pád z rebríka nevidel. Nevie uviesť, kde sa nachádzal ten rebrík, z ktorého údajne spadol D. B., rebrík zbadal len pri obhliadke miesta činu, keď to ukazoval D. H. policajtom. Pod tým vypúšťacím otvorom keďže rebrík bolo na zemi asi 50 kg obilia, čo zrejme vyteklo cez výpustný otvor, ktorý sa nachádza asi vo výške 4 m. Nevedel sa vyjadriť na čo slúžil ten rebrík, ktorý bol dňa 5.12.2014 počas obhliadky opretý o stenu budovy SILA, na tom mieste videl rebrík prvýkrát. Po tragickej udalosti boli vykonané opatrenia: vykonali sa školenia so zameraním na bezpečnosť pri práci, pričom takéto školenia sa robievali aj pred touto tragickou udalosťou. S D. B. po nástupe do zamestnania bol vykonaný osobne ústny pohovor, kde mu boli vysvetlené aj zásady bezpečnosti pri práci, ako aj jeho pracovná náplň. Podľa jeho vedomostí zamestnanci v obci E. na pracovisku používali, resp. mali používať hliníkový dvojdielny rebrík. Ak by došlo k nejakej poruche pri vypúšťacom otvore, zamestnanec by to mal v prvom rade oznámiť svojmu nadriadenému. Na takéto účely je na pracovisku k dispozícii aj hliníkový univerzálny ľahký rebrík. D. B. mu dňa 5.12.2014 neoznamoval žiadnu poruchu, čo sa týka vypúšťacieho otvoru. Nemal svojvoľne vyliezať na ten ťažký kovový rebrík, nemal to ani vo svojej náplni práce. Nevydal žiadny ústny alebo písomný príkaz nato, aby zamestnanec, v danom prípade D. B. vyliezol na ten rebrík. Je predpoklad, že nebohy pri obhliadke

areálu zistil netesnosť vypúšťacieho hrdla na vonkajšej strane časti SILA a tento stav chcel z vlastnej iniciatívy odstrániť a pri tom pravdepodobne spadol z rebríka. Nestáva sa často, že by vytekalo obilie z výpustného otvoru, ale keby k tomu došlo, tak bežný postup je taký, že zamestnanci pri zistení vytekania obilia bezodkladne túto skutočnosť oznámia nadriadenému, alebo majstrovi SILA. Odstavenie sypania obilia z výpustného otvoru sa ovláda zo zeme s pomocou reťaze, nato zamestnanec nepotrebuje vyliezať na rebrík. Ak by bola porucha vážna a reťaz by spadla na zem, teda pri nesprávnej manipulácii s reťazou pri odstránení takejto poruchy by mali byť prítomní už dvaja zamestnanci, na uzavretie vypúšťacieho otvoru by sa mal použiť hliníkový univerzálny ľahký rebrík, tak by sa mala dať reťaz naspäť do pôvodnej polohy na to ozubené koleso. Nemal vôbec vedomosť, že zamestnanci používajú, resp. používali ten kovový rebrík na zastavenie sypania obilia. Ďalej bol vypočutý ako svedok D. L. (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 18.2.2015 na čl. 37 vyšetrovacieho spisu), ktorý uviedol, že pracuje ako bezpečnostný technik a ako technik požiarnej ochrany. S firmou KORPOD s.r.o. má uzavretú zmluvu o poskytovaní služieb v oblasti bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci od roku 2008. Vykonáva poradenskú činnosť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci /ďalej len BOZP/, školenia zamestnancov a vedúcich zamestnancov /vstupné a periodické/ a jedenkrát mesačne prehliadku pracoviska z hľadiska BOZP. Na pracovisku v obci E. dňa 5.12.2014 v doobedňajších hodinách počas pracovnej doby došlo k smrteľnému úrazu zamestnanca nebohého D. B.. Na miesto, kde sa stal smrteľný úraz prišiel a v súčinnosti s pánom N. J., ako s vedúcim pracoviska spísal záznam o registrovanom pracovnom úraze. Ťažký kovový rebrík na tom mieste videl prvýkrát, keď sa stala tá tragická udalosť. Naposledy bol predtým na pracovisku v E. v polovici novembra 2014, vtedy pri stene budovy SILA, ako ani inde v areáli ten kovový rebrík nevidel. Ak by taký rebrík zbadal, odporúčal by vedúcemu pracoviska, aby zakázal vykonávanie prác z takého rebríka, resp. aby ten rebrík z pracoviska neodkladne odstránili. Nevedel o tom, že by zamestnanci používali takýto ťažký kovový rebrík. Odstavenie sypania obilia z výpustného otvoru sa ovláda zo zeme pomocou reťaze, nato zamestnanec nepotrebuje vyliezať na rebrík. Ak by došlo k nejakej poruche pri vypúšťacom otvore, zamestnanec by to mal v prvom rade oznámiť svojmu nadriadenému. Na takéto účely má prevádzka E. k dispozícii aj hliníkový univerzálny ľahký rebrík, aby sa reťaz založila naspäť do pôvodného stavu. Nevedel uviesť kto tam zobral ten rebrík, ani to skadiaľ sa tam ten rebrík dostal. Dňa 12.12.2014 bolo vykonané školenie, ktoré viedol ako bezpečnostný technik. Školenia bezpečnosti pri práci a dodržiavania pracovných postupov sa robievali aj pred touto tragickou udalosťou minimálne raz za dva roky. O školeniach sa vedie riadna zápisnica s prezenčnou listinou zúčastnených zamestnancov. Každý zamestnanec v prevádzke E. je preškolený. Bol vypočutý ako svedok aj E. B. (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 15.4.2015 na čl. 41 vyšetrovacieho spisu), ktorý uviedol, že od 15.4.2015 pracuje ako vrátnik - strážnik pre firmu KORPOD, s.r.o., prevádzka E.. Keď došlo k tragickej udalosti, ešte nebol zamestnaný vo firme KORPOD, s.r.o., preto sa nevie vyjadriť k okolnostiam prípadu. Dňa 15.4.2015 pri nástupe do práce absolvoval školenie bezpečnosti pri práci a školenie o jeho pracovnej náplni. Jeho pracovnou náplňou je v prvom rade ochrana majetku, kontrola objektu a areálu, monitorovanie pohybu motorových vozidiel a zamestnancov na prevádzke. Pri zistení nejakej poruchy na pracovisku je povinný ako zamestnanec oznamovať túto skutočnosť svojmu nadriadenému. Nevidel žiadneho pracovníka, ktorý by vyliezol na rebrík a z rebríka by zastavil vypúšťací otvor. Ako svedok bol vypočutý I. J. (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 6.5.2015 na čl. 44 vyšetrovacieho spisu), ktorý uviedol, že od 8.1.2008 pracuje ako robotník pre firmu KORPOD, s.r.o. prevádzka E.. Dňa 5.12.2014 bol po nočnej zmene, končil ráno v čase o 7.00 hod., keď sa s D. B. stretol na pracovisku. O smrti D. B. sa dozvedel v ten deň v poobedňajších hodinách. Aj on ako aj ostatní zamestnanci absolvovali školenia, ktoré sa týkali bezpečnosti pri práci, dodržiavania pracovných postupov ako aj školenia o pracovnej náplni. V prípade, že dôjde k vytečeniu obilia cez výpustný otvor na pracovisku, tak s pomocou kovovej reťaze sa dá zastaviť vytekanie obilia. Ak treba zakvačiť reťaz na koliesko, ktoré je vysoko pri vypúšťacom otvore, tak sa zakvačí pomocou rebríka. Používa sa ľahký hliníkový rebrík, ten je uložený vo vnútri SILA. Ak je porucha vážna, tak sa ihneď zavolá vedúcemu prevádzky, taký je bežný postup. Bol usmernený svojím vedúcim pánom N. J., ako aj bezpečnostným technikom. Nevie skadiaľ sa dostal na pracovisko ťažký kovový rebrík, on taký kovový rebrík na pracovisku nepoužíval. Ten ťažký kovový rebrík sa nezvykol používať na pracovisku, zvykli používať ľahký hliníkový rebrík. Nadriadený nemal vedomosť o tom, žeby niekto použil ten ťažký kovový rebrík, ak by to videl, tak by to určite zakázal. Zo záverov znaleckého posudku č. 124/2014 na čl. 52 a nasl. vyšetrovacieho spisu (MUDr. Boris Ťažký znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo) a č. 76/2014 (MUDr. Ján Kuřátko znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo), ktoré boli zadané OR PZ vo Veľkom Krtíši, OO PZ Vinica a vypracované v rámci vyšetrovania smrti D. B. vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti D. B. bol úrazovo krvácajúci šok pri pomliaždení hrudníka a brucha s roztrhnutím vrátnicovej žily (vena portae) a vykrvácaním do dutiny brušnej. Smrť nastala v dôsledku prudkého stlačenia dolnej časti

pravého hrudníka a brucha pre pomliaždenie mäkkých tkanív vrátane vrátnicovej žily s vykrvácaním do dutiny brušnej. Uvedené stlačenie vzniklo pádom ťažkého rebríka na telo D. B. po jeho páde z rebríka. Samotný pád z výšky v danom prípade nespôsobil menovanému poranenia. V čase smrti menovaný nebol pod vplyvom alkoholu ani psychotropných a omamných látok a toxikologicky významných skupín liečiv. Na čl. 84 je založená Zápisnica o obhliadke miesta činu zo dňa 5.12.2014, z ktorej vyplýva okrem iného, že ..vo vzdialenosti 40 m sa nachádza kovový rebrík v čase obhliadky je opretý priamo o stenu budovy. Rebrík je o rozmeroch 320 x 50 cm, na povrchu steny budovy, kde bol opretý rebrík o stenu sú v stene budovy SILA viditeľné ryhy v omietke. Vyššie od vrchu rebríka vo vzdialenosti 1 m sa nachádza kovový výpúšťací šúber... Na zemi pri rebríku sa nachádza kopa vysypaného obilia, z časti uložená. Na rebríku sú stopy po obuvi.

21. Okresný súd na pojednávaní dňa 1.6.2021 vypočul svedka I. J. (zápisnica o pojednávaní zo dňa 1.6.2021 na čl. 294), ktorý uviedol, že dňa 5.12.2014 mal nočnú smenu, nebol svedkov nešťastnej udalosti, nevedel sa vyjadriť k pracovným postupom, keď dôjde k vytekaniu obilia, pracuje v inej prevádzke. V prípade, že dôjde k poruche, oboznámili vedúceho. Nešťastný deň sa stretol s B., keď išiel ráno domov o 7:00 hod. svedok používa hliníkový rebrík. Nevie sa vyjadriť aký používali oni vtedy rebrík. Svedok nepoužíval kovový rebrík a nevie, či sa na prevádzke nachádza a či v roku 2014 bol kovový rebrík, nevie. Zamestnávateľ pravidelne zabezpečoval školenia o bezpečnosti práce, niekedy sa zúčastnili spoločne školenia spolu s B..

22. Zároveň okresný súd na pojednávaní dňa 1.6.2021 vypočul svedka D. L. (zápisnica o pojednávaní dňa 1.6.2021, čl. 294), ktorý uviedol, že pre žalovaného vykonáva školenia bezpečnosti práce vstupné a periodické školenia, ktorých sa zúčastnil aj nebohý. Úraz mu bol oznámený následne telefonicky. Do pol hodiny sa dostavil na pracovisko, kde som mal sprostredkované informácie. V čase nehody bolo vysypaných asi cca 200 kg voľne sypaného obilia a ležal tam rebrík, modrý kovový. S inšpektorom spoločne vykonávali rekonštrukciu, vážili aj rebrík, ktorý mal cca 50 kg. Hliníkové rebríky boli uložené v obslužnej miestnosti v SILE, z dôvodu odcudzenia, zneužitia, nakoľko tieto práce sa vykonávajú zriedkavo. V prípade hrozacej škody mali to zamestnanci oznámiť vedúcemu. Nevie ako sa tam dostal kovový rebrík. Hliníkový rebrík v tom čase sa nachádzal cca 50 m od miesta úrazu, o čom mali zamestnanci vedomosť. Denne na toto pracovisko nechodí, takže nevidel tento konkrétny kovový rebrík.

23. Na pojednávaní dňa 1.6.2021 bol vypočutý znalec MUDr. Šimon Kónya (zápisnica o pojednávaní dňa 1.6.2021 na čl. 293), ktorý uviedol, že sa pridrižava znaleckého posudku. Má vnútorný konflikt s tým, že vo veci vypracovali znalecký posudok z odboru súdneho lekárstva a nie z odboru úrazová chirurgia, hlavne v tom, čo sa týka mechanizmu úrazu a možného vzniku týchto zranení. Znalci z odboru súdneho lekárstva jednoznačne opisovali príčiny smrti a nepripustili tak ako uviedol v znaleckom posudku, že poškodený ako padá z rebríka z 3 m neutrpí žiadne iné zranenia v oblasti končatín chrbtice a hlavy pričom nebol v bezvedomí, keď človek ktorý padne z takejto výšky a má padať na neho rebrík reflexne si dá napr. horné končatiny na chrbát a nechá padať rebrík na brucho a hrudník. Na otázku, ako inak sa mohlo stať usmrtenie, keď nie pádom z rebríka, odpovedal, že v praxi sa stretol s tým, že napr. bol pritlačený vysokozdvížným vozidlom, prípadne autom nejakým iným motorovým vozidlom ku stene.

24. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalovaný dňa 28.3.2018 založil do spisového materiálu znalecký posudok č. 37/2018 (na čl. 114) vypracovaný znalcom MUDr. Šimonom Kónyom (znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia), ktorý obsahuje aj znaleckú doložku podľa § 209 ods. 2 CSP a následne dňa 14.5.2018 (čl. 132) založil znalecký posudok č. 56/2018 Vladimíra Burdu (znalec v odbore bezpečnosti práce v stavebníctve), ktorý obsahuje aj znaleckú doložku podľa § 127a OSŘ.

25. V znaleckom posudku č. 37/2018 MUDr. Šimon Kónya (znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia) konštatuje, že je nepredstaviteľné, keď niekto ide na rebrík „uzavrieť výpusť“, ktorý je vo výške cca 4 m a ide po rebríku, ktorý má výšku 3 m, že by bol otočený chrbtom k stene, o ktorý je opretý rebrík, teda chrbtom k rebríku. Je ale samozrejme, že D. B., ktorý išiel po rebríku, bol otočený tvárou k rebríku, ktorý bol opretý o stenu. Následný pád z rebríka by potom smeroval dozadu, t. j. D. B. mal padnúť chrbtom na zem, teda na chrbát, prípadne na nohy. Po takomto páde z takej výšky, cca 3 m, by takýto pád musel zanechať u chlapa vážiaceho 87 kg aspoň odreniny, resp. pomliaždeniny napr. v záhlavovej oblasti, prípade na chrbte, často bývajú zlomeniny driekových stavcov, zlomeniny päťových kostí, alebo pomliaždenia v oblasti nohy alebo iné zranenia na dolných končatinách. Padajúci človek,

resp. človek, ktorý padol z rebríka cca 3 m výšky, teda leží po páde na zemi, pri hroziacom páde iného predmetu, v tomto prípade rebríka, vážiaceho cca 60-70 kg, by s určitosťou hraničiacou s istotou reflexne vystieral ruky oproti rebríku a následne takto ťažký rebrík, by spôsobil nejaké vonkajšie poranenia, napr. odreniny, pomliaždeniny na rukách, ak nie zlomeniny na kostiach ruky, prípade predlaktiach a následne tým by stlmil násilie (padajúci rebrík), ktoré by spôsobilo nejaké zranenia v oblasti hrudníka a brucha. Má vážne výhrady voči konštatovaniu znalcov, ktorí presne uviedli polohu D. B., ktorý v momente pôsobiace násilie, pád rebríka, ktorý bol v ležiacej v polohe na chrbte natočený doľava tak, že pravá oblasť bola mierne nad ľavou alebo rebrík spadol na ležiaceho sprava. Je nepredstaviteľné, že človek, ktorý spadol z rebríka, leží na zemi, na chrbte, pričom nie je v bezvedomí, padá naňho rebrík, by mal telo natočené doľava tak, že pravá oblasť je mierne nad ľavou alebo rebrík padá naňho sprava, vzhľadom k tomu, že v tomto prípade by musel mať pravú hornú končatinu buď vzadu za chrbtom, alebo nad hlavou, lebo v tom prípade ako to uviedli znalci, mal mať nejaké zranenie na pravej hornej končatine. Je nepredstaviteľné, žeby pádom rebríka na telo D. B., došlo „iba“ k čiarovitej krvnej podliatine v oblasti dolnej časti hrudníka hornej časti brucha rozmerov 15 x 2 cm a tento rebrík, vážiaci 60-70 kg nespôsobil iné zranenia na tele poškodeného. Znalec si nevie predstaviť, ako padajúci rebrík zasiahne len pravú dolnú časť hrudníka a hornú časť brucha, aby padal rebrík otočený o 90 stupňov, teda hranou rebríka, vzhľadom k tomu, že je popisované pomliaždenie čiarovitého charakteru rozmerov 15 x 2 cm. Takýto pád rebríka, hranou, na telo D. B. znalec absolútne vylučuje. K poraneniu vrátnicovej žily u D. B. nedošlo pádom rebríka na telo menovaného. Na otázku ako by pravdepodobne prebiehal pád, t. j. predpokladaný mechanizmus pôsobenia vonkajších síl, aby uvedený úraz nastal odpovedal, že v praxi sa stretol, že k poraneniu vrátnicovej žily došlo pritlačením motorovým vozidlom o stenu, alebo pritlačenie človeka medzi dve motorové vozidlá. S najväčšou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou k zraneniu vrátnicovej žily došlo pôsobením priameho, aktívneho, tupého násilie, silne až brutálnej intenzity, ktoré pôsobilo na veľkej ploche na brucho a pomliaždenie čiarovitého charakteru, ktoré sa popisuje v oblasti dolnej časti pravej strany hrudníka a hornej časti brucha pod rebrovým oblúkom veľkosti 15 x 2 cm a v oblasti nadbruška šírky 4 cm, kopírovala niektorú časť pôsobiaceho predmetu, teda násilie pôsobilo spredu dozadu, kedy na hrudníku došlo k nalomeniu 5.-7. v prednej podpazuchovej čiare vpravo, pričom vzadu pritlačením tela poškodeného o tvrdý predmet, v tomto prípade napr. pritlačenie o stenu, vzadu utrpel vedľa chrbtice plošné krvné výrony s nalomením 8.- 9. rebra. Pri páde z rebríka cca 3 m výšky na betónový podklad by takýto pád musel zanechať u dospeljej osoby mužského pohlavia, chlapa vážiaceho 87 kg aspoň odreniny, resp. pomliaždeniny napr. v záhlavovej oblasti, prípade na chrbte. Po pádoch z výšky, v tomto prípade cca 3 m výšky, sa znalec stretáva, že poškodení utrpia zlomeniny driekových stavcov, pri páde na zadok, alebo na chrbát, zlomeniny päťových kostí pri páde na nohy, alebo pomliaždenia v oblasti nohy alebo iné zranenia na dolných končatinách, zlomeniny panvy a pod., keď D. B. žiadne takéto zranenia neutrpel. Pri páde na chrbát z trojmetrového rebríka na betónový podklad u dospeljej osoby mužského pohlavia a následného pádu rebríka hmotnosti cca 60-70 kg, dochádza ku zraneniam v oblasti chrbta, chrbtice, dochádza k poraneniam v oblasti záhlavia, kedy utrpia odreniny, pomliaždenia, krvné podliatiny v oblasti záhlavia. Pri páde na chrbát dochádza o pomliaždeniam v oblasti hrudnej, driekovej chrbtice, ku zlomeninám v oblasti hrudnej, alebo driekovej chrbtice. Ak predpokladáme, že D. B. po páde na chrbát, ležal na betónovom podklade a podľa vyššie uvedených znalcov mal pravú stranu tela mierne natočené doľava tak, že pravá oblasť bola mierne nad ľavou alebo rebrík spadol na ležiaceho sprava, s určitosťou hraničiacou s istotou by došlo ku zraneniam aj na iných častiach tela poškodeného, za predpokladu, že reflexne by nevystieral ruky pred seba, a nesnažil sa nezabrániť padajúcemu rebríku na jeho telo. Znalec má vážne výhrady voči konštatovaniu znalcov MUDr. Jána Kuřátka (č. 76/2014) a MUDr. Bc. Borisa Ťažkého (č. 124/2014) zo dňa 27.1.2015, ktorí určili jednoznačný mechanizmus vzniku zranenia len pád rebríka na telo poškodeného a nepripustili iný spôsob vzniku zranenia.

26. V znaleckom posudku č. 56/2018 Vladimír Burda (znalec v odbore bezpečnosti práce v stavebníctve) konštatuje, že úraz D. B. nebol spôsobený pádom z rebríka a následným pádom na neho alebo pádom D. B. z výšky i z rebríkom. Pri hľadaní možného scenára vzniku pracovného úrazu D. B. v dôsledku pádu z rebríka a následného pádu rebríka na neho, nenašiel žiadnu reálnu možnosť. Preto tiež môže úplne vylúčiť pád z rebríka a i pád rebríka na neho ako možnú príčinu vzniku smrteľného úrazu D. B..

27. Podľa § 209 ods. 1 CSP, súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

28. Podľa § 209 ods. 2 CSP, znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

29. Odvolací poukazuje na to, že znalecké posudky označené v odseku 24 si nechal žalovaný vyhotoviť na svoju objednávku počas predmetného konania vo veci samej za účinnosti procesnej normy CSP, ktorý upravuje okrem iného aj inštitút súkromného znaleckého posudku. Účelom novej právnej úpravy ust. § 209 ods. 1 a 2 CSP je, aby bolo možné aj v sporovom konaní hodnotiť znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd, ako znalecký posudok podľa § 208 CSP. Procesný postup pri vykonávaní takéhoto súkromného znaleckého posudku je potom rovnaký ako pri znaleckom posudku súdom ustanoveného znalca, takéhoto znalca možno potom v konaní vypočuť, či konfrontovať ho s iným znalcom. Pričom úprava podľa § 127a § 127 ods. 2 OSŔ zodpovedá § 209 CSP),

30. Znalecký posudok všeobecne vrátane súkromného znaleckého posudku musí spĺňať náležitosti ust. § 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tiež „zákon o znalcoch“), musí teda obsahovať aj znaleckú doložku (ods. 5 cit. ust.), ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku a obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku. Naproti tomu ust. § 209 ods. 2 CSP ustanovuje osobitnú náležitosť súkromného znaleckého posudku, ktorou je doložka o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Náležitosti znaleckého posudku sú teda upravené jednak v ust. § 17 zákona o znalcoch ako aj v § 209 ods. 2 CSP, pokiaľ ide o súkromný znalecký posudok.

31. Znalec je osoba, ktorá prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje určité skutočnosti, pričom v znaleckom posudku uvádza subjektívny výsledok takéhoto posúdenia. Znalec sa však vo svojom znaleckom posudku nesmie obmedziť iba na podanie svojho odborného záveru, ale aby súd mohol znalecký posudok zodpovedne posúdiť, musí byť z posudku znalca zrejmé, z akých zistení znalec vychádzal, akým postupom k svojim zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel znalec k svojmu záveru. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a či bol znalcom v odbore, v ktorom sa z odbornej stránky môže k zadaným otázkam vyjadriť) a ďalej skúma posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 zákona o znalcoch. Z materiálneho hľadiska súd skúma obsah znaleckého posudku a obsah záveru znaleckého posudku. Pokiaľ ide o obsah znaleckého posudku, rozhodujúce je, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vlastného vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené, alebo vybral len tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver je logickým a prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihlíadal.

32. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobkyňa dňa 6.11.20187 založila do spisového materiálu odborné vyjadrenie K. I. D. G., L. (znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo) na čl. 174, z ktorého vyplýva, že znalec Vladimír Burda ako znalec z odvetvia bezpečnosť práce v stavebníctve je kompetentný analyzovať situáciu, príčiny, možné zanedbanie príslušných bezpečnostných predpisov v pracovnom prostredí, kde sa úraz stal. Pravdepodobne je aj kompetentný sa vyjadriť i k mechanizmu pádu ľudského tela, nie je však kompetentný sa vyjadrovať k jednotlivým zraneniam, či iným poškodeniam zdravia, tej ktorej osoby v súvislosti s pracovným úrazom. Znalec v znaleckom posudku podrobne rozoberá aj s pomocou fyzikálnych prepočtov možný priebeh úrazového deja u poškodeného D. B. zo dňa 5.12.2014. Výsledné závery však predkladajú niekoľko hypotéz, ako dané poranenia poškodeného D. B. nemohli vzniknúť. Avšak vôbec sa nezaoberal tým ako dané poranenia poškodeného D. B. vznikli, čo je otázka v danom prípade zásadná a rozhodujúca. Pitvou u poškodeného D. B. boli zistené také tzv. materiálne znaky, t. j. poranenia, ktoré jednoznačne svedčili pre zasiahnutie poškodeného rebríkom a kompresiu anatomickej oblasti brucha v úrovni dolných rebrových oblúkov, ako boli spôsobené poranenia, ktoré v konečnom dôsledku viedli k smrti poškodeného ako pracovný úraz. Biomechanizmus vzniku uvedených zranení je dostatočne uvedený v bode IV. znaleckého posudku, str. 11-12 zo súdnej pitvy poškodeného D. B.. Akým konkrétnym spôsobom k pádu rebríka na poškodeného došlo (možností by zrejme bolo viac), ale neprislúcha vyhodnocovať znalcom z odboru zdravotníctvo - súdne lekárstvo. Jednoznačne však možno ustáliť, že zranenia D. B.

vznikli kompresiou v anatomickej oblasti hornej časti brucha v úrovni dolných rebrových oblúkov týmto spadnutým rebríkom v budove Sila na pracovisku menovaného D. B. v obci E. dňa 5.12.2014.

33. Podľa § 2 zákona o znalcoch znalec, tlmočník alebo prekladateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ak v § 19 ods. 5 nie je ustanovené inak, splnomocnená štátom na vykonávanie činnosti podľa tohto zákona, ktorá je a) zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov alebo b) nezapísaná v tomto zozname, ak je ustanovená za znalca, prekladateľa alebo tlmočníka podľa § 15.

34. Podľa § 15 ods. 1 zákona o znalcoch v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci možno ustanoviť za znalca, tlmočníka alebo prekladateľa aj osobu, ktorá nie je zapísaná v zozname, ak má potrebné predpoklady, súhlasí s ustanovením a a) v príslušnom odbore alebo odvetví nie je zapísaná žiadna osoba alebo b) osoba zapísaná v zozname nemôže úkon vykonať alebo vykonanie úkonu by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, ods. 2 znalec, tlmočník alebo prekladateľ ustanovený podľa odseku 1 môže vykonať úkon, len ak zložil sľub podľa § 5 ods. 7 pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, ktorý ho ustanovil za znalca, tlmočníka alebo prekladateľa.

35. Podľa § 16 ods. 1 zákona o znalcoch znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

36. Z uvedeného vyplýva, že odborné vyjadrenie predpokladané ustanovením § 206 CSP môže byť podané aj zo strany znalca, keďže podávanie odborných vyjadrení spadá pod úkony znaleckej činnosti. A naopak podľa vyššie citovaných ustanovení zákona o znalcoch vyplýva, že znalecký posudok, či vyjadrenie môže pre súd poskytnúť aj osoba nezapísaná do zoznamu znalcov, za podmienok, že niet osoby, ktorá by úkon vykonala a zároveň táto osoba zloží pred súdom sľub podľa zákona. V takom prípade zákon o znalcoch prisudzuje práva a povinnosti vyplývajúce znalcovi aj osobe nezapísanej do zoznamu znalcov, s tým je spojená možnosť sankcionovania takej osoby v prípade nesplnenia povinnosti uloženej súdom. To však platí v prípade, že súd vyžaduje pri dokazovaní úroveň poznania odborne spôsobilej osoby na stupni „vedeckých poznatkov“. Súd si môže vyžiadať odborné vyjadrenie aj od inej osoby, ktorá nemusí spĺňať toto vedecké kritérium, pričom splnenie podmienok odbornej spôsobilosti na podanie odborného vyjadrenia posudzuje súd sám.

37. Súd sa riadi pri hodnotení dôkazov a skutkových tvrdení strán sporu pri vyhodnocovaní unesenia dôkazného bremena kontradiktórnosťou konania. Preto pokiaľ konanie vyžaduje odborné hodnotenie dôkazov môže upozorniť strany na ustanovenie § 206 a § 207 CSP, na základe ktorých vyžiada na návrh (prioritne v záujme hospodárnosti) odborné vyjadrenie (§ 206 CSP) alebo (sekundárne) znalecký posudok (§ 207 CSP). Obe ustanovenia však, pri naplnení princípu dvoch vzájomne kontradiktórne postavených strán sporového konania, môže súd aplikovať len na návrh strany. Avšak vzhľadom na princíp postavenia tzv. „silného sudcu“ sám súd rozhodne, či takto navrhnutý dôkaz napokon vykoná (§ 185 CSP). Do úvahy pri posúdení bude pripadať relevantnosť navrhnutého dôkazu, či prispeje k objasneniu súdnej veci a nevyhnutne v spojení s tým aj hospodárnosť dôkazu. Pri posúdení skutočností, na ktoré navrhujú strany vykonanie dôkazných prostriedkov ako je odborné vyjadrenie alebo znalecké dokazovanie nie je vylúčené, že konajúci sudca potrebnými znalosťami aj sám disponuje. Na vylúčenie prípadných pochybností môže však aj napriek tomu vyžiadať odborné vyjadrenie od nezávislej osoby.

38. V situácii, pokiaľ si strana zaobstará vlastné dôkazy a predloží odborné vyjadrenie, ktoré si zadovážila sama, urobila tak v súlade so svojimi právami a povinnosťami sporovej strany/účastníka konania (čl. 6 ods. 1 a § 149 CSP) a súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP), dokazovanie vykoná v zásade na pojednávaní (§ 188 ods. 1 CSP) a pritom sa riadi zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 ods. 1 CSP).

39. Skutočnosť, že odborné vyjadrenie (pozn. odvolacieho súdu - tu sa myslí vyjadrenie odborne spôsobilej osoby, bez ohľadu na to, či bolo vyjadrenie v zmysle § 206 CSP zadovážované súdom na návrh strany alebo predkladané stranou ako prostriedok procesnej obrany) má hospodárnu prednosť pred znaleckým dokazovaním, môže sa týkať otázok jednoduchších na zodpovedanie, má nevedecký obsah, resp. na jeho predloženie nie sú potrebné vedecké poznatky a samotná skutočnosť, že

formálna stránka zadovažovania odborného vyjadrenia je procesne jednoduchšia a zároveň naopak skutočnosť, že znalecký posudok musí spĺňať prísne formálne kritériá, či už kladené na osobu znalca, na jeho procesné nariadenie súdom alebo na jeho obsah, či prípadné sankcie spojené s nekonaním znalca, či so skutočnosťou, že je finančne náročnejší ako odborné vyjadrenie, neznamena v žiadnom z hľadísk prednosť jedného dôkazného prostriedku pred druhým. Oba dôkazné prostriedky sa hodnotia horizontálne bez vzájomnej vertikálnej nadriadenosti alebo podriadenosti. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 ods. 2 CSP).

40. Odborné vyjadrenie môže vypracovať aj znalec. Podľa rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. PlsF 2/1974 je možné považovať odborné vyjadrenie za dôkazný prostriedok, ktorý je svojou povahou obdobný znaleckému posudku, preto proti nemu môžu účastníci vzniesť akékoľvek námietky, ktoré by bolo možné vzniesť aj proti znaleckému posudku; v zmysle rozhodnutia tohto súdu sp. zn. 2 Cdon 1619/1996 potvrdenie alebo odborné vyjadrenie v zmysle § 127 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku nemusí byť vyžiadané súdom, môže byť k vykonaniu dôkazu predložené účastníkom konania. Nie je vylúčené, že súd vezme za podklad svojho rozhodnutia od záveru znaleckého posudku odlišný záver vyplývajúci z odborného vyjadrenia (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/224/2021).

41. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

42. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

43. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, ods. 2 na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

44. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, ods. 2 ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

45. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, ods. 2 na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu, ods. 3 ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

46. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

47. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacia zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení podľa § 132 ods. 1 CSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

48. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého

rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

49. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia a dôkazného bremena (preukázania tvrdených skutočností). Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je potom určený hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

50. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

51. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

52. Strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. V sporovom konaní, kde strany stoja proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP) a povinnosť dôkazná (§ 132 CSP) pre obe strany sporu sú teda odlišné a celkom samostatné.

53. Podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

54. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

55. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

56. Pravidlá hodnotenia dôkazov spravujú teóriu voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Súd hodnotí znalecký posudok komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadavačovania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd nemôže nekriticky preberať závery znaleckého posudku, nevšimáť si vecnú správnosť znaleckého posudku a slepo dôverovať záverom znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, poprelo by to možnosť súdu hodnotiť tento dôkaz podľa jeho vnútorného presvedčenia a privilegovalo znalecký posudok, prenášalo zodpovednosť za skutkovú správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je z ústavného hľadiska neakceptovateľné.

57. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalovaného, ktorý popiera, že by sa skutkový dej, počas ktorého malo dôjsť k tragickej udalosti, stal tak, a či sa vôbec stal v areáli prevádzky v E., keď rovnako ako súd prvej inštancie poukazuje na obsah vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-564/VI-VK-2014 (v odseku 20) a to konkrétne výpovede zamestnanca žalovaného D. H. počas výsluchu pred Obvodným oddelením PZ Vinica dňa 15.1.2015 (uviedol, že D. B. mu dňa 5.12.2014 povedal, že spadoch z rebríka). Taktiež zamestnankyňa žalovaného F. O. v rámci výsluchu vykonanom dňa 15.1.2015 potvrdila, že dňa 5.12.2014 v čase o 7.00 hod. sa stretla s D. B. na pracovisku. Rozprávali sa, pričom D. B. sa jej vtedy vôbec nesťažoval na žiadne ťažkosti, mal dobrú náladu. Aj zamestnanec I. J. potvrdil, že s D. B. sa stretol na pracovisku dňa 5.12.2014, keď ráno o 7:00 hod. bol po nočnej smene. D. H. počas výsluchu ďalej uviedol, že dňa 5.12.2014 v čase okolo 9.45 hod. bol vo veľkej hale v budove SILA, kde čistil slnečnice. Išiel skontrolovať čističku, ktorá sa nachádza na šiestom poschodí. Po kontrole čističky sa vrátil s výťahom na prízemie, kde išiel smerom von k hlavným kovovým vchodovým dverám. Ako išiel k dverám, zbadal robotníka D. B., ktorý mu povedal, že spadol z rebríka a pritom si rukou držal bok pravej strany tela a lapal po dychu. Ďalej uviedol, že sa išiel pozrieť von, odkiaľ spadol D. B. z rebríka. Prešiel od hlavných dverí doprava vedľa bočnej steny budovy SILA, kde asi o vzdialenosti 40 m sa nachádzal na konci budovy na zemi spadnutý kovový rebrík. Ten rebrík je o dĺžke asi 3 m a je vo váhe 60-70 kg. Vedľa rebríka na zemi bola spadnutá reťaz z kladky, ktorým sa uzatvára šúber na vypúšťanie obilia. Z rúry šúbera, ktorá sa nachádza vo výške asi 4 m, sa sypalo obilie na zem. Uviedol, že keď to videl, prišiel k rebríku, sám ho postavil a priložil ho ku stene budovy. Potom vyliezol na ten rebrík, aby zastavil sypanie obilia. Zároveň pri výsluchu dňa 15.1.2015 uviedol na tento rebrík zvykli vyliezať aj inokedy, keď to bolo potrebné na zastavenie sypania obilia. Tieto skutočnosti D. H. uviedol aj pri podaní trestného oznámenia dňa 5.12.2014 (t. j. v deň smrteľného úrazu D. B.). Vzhľadom na výpoveď D. H. je zrejmé, že D. B. spadol z ťažkého kovového rebríka. Túto skutočnosť mu povedal priamo D. B., pričom svedok videl ako

si D. B. rukou držal bok pravej strany tela a lapal po dychu. Pád z ťažkého kovového rebríka preukazuje aj počínanie D. H., ktorý potom ako následne našiel predmetný kovový rebrík spadnutý na zemi, tento postavil a vyliezol naň, aby zastavil sypanie obilia. Polohu nájdeného rebríka opísal D. H. (prakticky hneď potom ako bola konštatovaná smrť D. B. – pozn. odvolacieho súdu) taktiež dňa 5.12.2014 pri obhliadke miesta činu Obvodným oddelením PZ Vinica. Žalovaný v odvolaní poukazoval na skutočnosť, že všetci vypočutí svedkovia (zamestnanci žalovaného - pozn. odvolacieho súdu) v trestnom konaní pred políciou potvrdili, že na zastavenie sypania obilia sa používal ľahký hliníkový rebrík, pričom upriamil pozornosť na výpoveď svedka D. H. zo dňa 6.5.2015, ktorý uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by sa ten ťažký kovový rebrík používal na pracovisku, keď on používal ľahký hliníkový rebrík. Odvolací súd zotrval na závere z odseku 40 odôvodnenia uznesenia č. k. 23CoPr/3/2020 zo dňa 2.12.2020, že dôkazy je potrebné hodnotiť aj z hľadiska časového, podľa ktorého považuje v súvislosti s úrazom D. B. za relevantné práve tie skutočnosti, ktoré D. H. uviedol dňa 5.12.2014 pri oznámení skutočností nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin. Tieto skutočnosti boli uvedené v deň smrteľného úrazu D. B., t. j. bezprostredne po tragickej udalosti, pričom D. H. ich opätovne uviedol aj pri svojom výsluchu dňa 15.1.2015. Odvolací súd poukazuje aj na to, že je všeobecne známe, že svedkovia bezprostredne po dôležitej udalosti, v tomto prípade v deň smrteľného úrazu vypovedajú spontánne tak, ako k udalosti skutočne došlo, pretože ju práve prežili a nie sú ovplyvňovaní rôznymi, vedľajšími úvahami ďalších zúčastnených osôb. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovaného, že svedok H. nikdy nepoužíval ťažký kovový rebrík pri práci, pričom rovnako tak sa mali podľa žalovaného vyjadriť všetci zamestnanci (žalovaný ich však nekonkretizoval), pričom k uvedenému odvolací súd poukazuje na to, že F. O. bola skladníčka, D. L. bol bezpečnostný technik, M. N. J. bol vedúci, E. B. je zamestnancom až od 15.4.2015, I. J. síce pred políciou vypovedal, že ťažký kovový rebrík sa nezvykol používať, ale vo výpovedi pred okresným súdom dňa 1.6.2021 uviedol, že nevie sa vyjadriť aký používali oni vtedy rebrík, on nepoužíval kovový rebrík. S poukazom na obsah vyšetrovacieho spisu (označený v odseku 22) vyplýva, že D. H., F. O., M. N. J., I. J., D. L. (E. B. zamestnanec žalovaného až od 15.4.2015) neboli očividnými svedkami okolností, ktoré predchádzali tragickej udalosti D. B.. Jedinou osobou, s ktorou D. B. pred smrťou dňa 5.12.2014 v areáli žalovaného komunikoval bol D. H., ktorému povedal o 9:45 hod., že spadol z rebríka. D. H. uviedol aj, že vedľa rebríka na zemi bola spadnutá reťaz z kladky, z rúry šúbera sa sypalo obilie na zem, pričom D. B. pravdepodobne vyliezol na rebrík preto, aby odstavil šúber, aby sa obilie nespalo na zem. Taktiež M. N. J. uviedol, že pod tým vypúšťacím otvorom vedľa rebríka bolo na zemi asi 50 kg obilia, čo zrejme vytieklo cez výpustný otvor, ktorý sa nachádzal asi vo výške 4 m. Skutočnosť, že v areáli žalovaného, v prevádzke E. sa nachádzal dňa 5.12.2014 kovový rebrík potvrdili D. H., M. N. J., a D. L. vo svojich výpovediach na polícii a uvedené vyplýva aj zo Zápisnice o obhliadke mesta činu zo dňa 5.12.2014 (označená v odseku 20).

58. S ohľadom na uvedené v odseku 57 s poukazom aj na obsah vyšetrovacieho spisu označeného v odseku 20 sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovaného, že všetci vypočutí svedkovia pred políciou potvrdili, že sa používal ľahký hliníkový rebrík uložený priamo v sile. Aj odvolací súd k uvedenému poukazuje na výpoveď D. H. počas výsluchu pred Obvodným oddelením PZ Vinica dňa 15.1.2015 ako aj obsah trestného oznámenia zo dňa 5.12.2014, z ktorých jednoznačne vyplýva, že nielenže D. H. dňa 5.12.2014 v čase okolo 9.45 hod. potom ako išiel pozrieť von, odkiaľ spadol D. B. z rebríka. Tento (kovový pozn. odvolacieho súdu) rebrík, sám postavil a priložil ho ku stene budovy, potom na ten vyliezol, aby zastavil sypanie obilia. Ale predovšetkým uviedol, že na tento rebrík zvykli vyliezať aj inokedy, keď to bolo potrebné na zastavenie sypania obilia. Aj odvolací súd mal za preukázané, že na pracovisku sa používal kovový rebrík, napriek tomu, že v sile sa nachádzal aj ľahký hliníkový rebrík, ktorého existenciu potvrdili aj svedkovia vypočutí pred políciou ako aj okresným súdom (D. L., I. J.).

59. Významným listinným dôkazom svedčiacim v prospech žalobkyne je tiež protokol Inšpektorátu práce v Banskej Bystrici zo dňa 24.2.2015 (na ktorý poukázal aj okresný súd v odseku 15 odôvodnenia napadnutého rozsudku), z ktorého vyplýva, že pri vyšetrení príčin vzniku závažného pracovného úrazu s následkom smrti D. B. neboli inšpektormi práce zistené žiadne nedostatky zo strany poškodeného D. B., ktoré by boli v príčinnej súvislosti s udalosťou. Nedostatky v príčinnej súvislosti s udalosťou však boli zistené zo strany zamestnávateľa, žalovaného a v protokole ich presne špecifikoval /zamestnávateľ poskytol zamestnancom nevhodný pracovný prostriedok - krátky rebrík (dlhý 3 m) s odklápacou plošinou namontovanou na rebríku, ktorý zamestnanci dlhodobo používali na výstup uzáveru zásobníka sila č. 17 vo výške 4 m na stredisku E., pričom pri manipulácii s uzáverom museli stáť na posledných troch priečkach rebríka s nevyhovujúcim uhlom sklonu opretia rebríka o stenu sila (sklon cca 1:8) z ktorého dňa 5.12.2014 pri uzatváraní uzáveru sila spadol poškodený z výšky cca 4 m na betónovú plochu pri sile čím

zamestnávateľ porušil ust. § 6 ods. 1. písm. d/ zákona č. 124/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov. Podľa jeho zistenia predmetný železný rebrík slúžil na výstup k uzáverom sila, používali bežne aj ostatní zamestnanci (D. H., I. J.). Tento rebrík slúžil aj na výstup a kontrolu hladiny obilia na korbe nákladného auta pri vypúšťaní obilia zo zásobníka. Rebrík byval opretý o stenu betónového sila. Tento rebrík na prístup k vyššej úrovni sila nemal presah najmenej 1 m nad oporným bodom a zamestnanci sa pri výstupe vo väčšej výške pevne nedržali rebríka. Inšpektorát práce v protokole vytykal zamestnávateľovi aj to, že nevykonával pravidelne kontrolu predmetného rebríka, raz ročne v zmysle príslušných predpisov ako aj skutočnosť, že na ovládanie predmetného vypúšťacieho uzáveru na betónovom sila používal nevhodnú ovládaciu reťazku (s menším rozstupom ohníviok) čo malo priamy vplyv na vypadnuté reťazky z ovládacieho kolieska vypúšťacieho uzáveru čím porušil ust. § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 124/2006 Z.z./.

Inšpektori práce pri šetrení príčin závažného pracovného úrazu zároveň zistili, že predmetný železný rebrík slúžiaci na výstup k uzáverom sila (ako aj na výstup iné vyvýšené pracoviská) používali bežne aj ostatní zamestnanci (D. H., I. J.).

60. Odvolací súd poukazuje na záver okresného súdu v odseku 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorého si okresný súd osvojil záver znalcov MUDr. Bc. Ťažkého a MUDr. Jána Kuřátka zo spoločného znaleckého posudku č. 124/2014 a č. 76/2014, ktorí vysvetlili aké zranenia spôsobili smrť D. B., konštatovali, že smrť nastala v dôsledku prudkého stlačenia dolnej časti pravého hrudníka a brucha pre pomliaždenie mäkkých tkanív vrátane vrátnicovej žily s vykrvácанím do dutiny brušnej. Uvedené stlačenie vzniklo pádom ťažkého rebríka na telo D. B. po jeho páde z rebríka. Znalecký posudok bol vypracovaný pre účely trestného konania, pričom uvedení znalci dňa 8.12.2014 osobne vykonali súdnu pitvu D. B., pri ktorej stanovili príčinu jeho smrti.

61. Žalovaný sa v konaní bránil tvrdeniam žalobkyne ohľadom skutkového deja vzniku pracovného úrazu D. B. a do spisu súdu založil (súkromný) znalecký posudok MUDr. Šimona Kónyu, PhD. a (súkromný) znalecký posudok vypracovaný Vladimírom Burdom, ktorými spochybňoval závery znaleckého posudku vypracovaného v rámci vyšetrovania políciou. MUDr. Šimon Kónya v znaleckom posudku mal vážne výhrady voči konštatovaniu znalcov MUDr. Jána Kuřátka (č. 76/2014) a MUDr. Bc. Borisa Ťažkého (č. 124/2014) zo dňa 27.1.2015, ktorí určili jednoznačný mechanizmus vzniku zranenia len pád rebríka na telo poškodeného a nepripustili iný spôsob vzniku zranenia. Uzavrel, že poraneniu vrátnicovej žily u D. B. nedošlo pádom rebríka na telo menovaného a takýto pád rebríka, hranou, na telo D. B. znalec absolútne vylúčil. S najväčšou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou k zraneniu vrátnicovej žily došlo pôsobením priameho, aktívneho, tupého násillia, silne až brutálnej intenzity, ktoré pôsobilo na veľkej ploche na brucho a pomliaždenie čiarovitého charakteru, ktoré sa popisuje v oblasti dolnej časti pravej strany hrudníka a hornej časti brucha pod rebrovým oblúkom veľkosti 15 x 2 cm a v oblasti nadbruška šírky 4 cm, kopírovala niektorú časť pôsobiaceho predmetu, teda násillie pôsobilo spredu dozadu, kedy na hrudníku došlo k nalomeniu 5.-7. v prednej podpazuchovej čiare vpravo, pričom vzadu pritlačením tela poškodeného o tvrdý predmet, v tomto prípade napr. pritlačenie o stenu, vzadu utrpel vedľa chrbtice plošné krvné výrony s nalomením 8.- 9. rebra. Predpokladal, že D. B. po páde na chrbát, ležal na betónovom podklade a podľa vyššie uvedených znalcov mal pravú stranu tela mierne natočené doľava tak, že pravá oblasť bola mierne nad ľavou alebo rebrík spadol na ležiaceho sprava, s určitosťou hraničiacou s istotou by došlo ku zraneniam aj na iných častiach tela poškodeného, za predpokladu, že reflexne by nevystieral ruky pred seba, a nesnažil sa nezabrániť padajúcemu rebríku na jeho telo. Znalec má vážne výhrady voči konštatovaniu znalcov MUDr. Ján Kuřátko (č. 76/2014) a MUDr. Bc. Boris Ťažký (č. 124/2014) zo dňa 27.1.2015, ktorí určili jednoznačný mechanizmus vzniku zranenia len pád rebríka na telo poškodeného a nepripustili iný spôsob vzniku zranenia. Znalec Vladimír Burda konštatoval, že úraz D. B. nebol spôsobený pádom z rebríka a následným pádom na neho alebo pádom D. B. z výšky i z rebríkom. Pri hľadaní možného scenára vzniku pracovného úrazu D. B. v dôsledku pádu z rebríka a následného pádu rebríka na neho, nenašiel žiadnu reálnu možnosť. Úplne vylúčil pád z rebríka a i pád rebríka na neho ako možnú príčinu vzniku smrteľného úrazu D. B..

62. V prospech žalobkyne svedčí tiež odborné stanovisko K. I. D. G., ktoré založila žalobkyňa ako reakciu na súkromný znalecký posudok Vladimíra Burdu, v ktorom sa znalec I. D. G. (znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo) vyjadril k znalcovi Vladimírovi Burdovi tak, že ako znalec z odvetvia bezpečnosť práce v stavebníctve je kompetentný analyzovať situáciu, príčiny, možné zanedbanie príslušných bezpečnostných predpisov v pracovnom prostredí, kde sa úraz stal. Pravdepodobne je aj kompetentný sa vyjadriť i k mechanizmu pádu ľudského tela, nie je však kompetentný sa vyjadrovať k jednotlivým zraneniam, či iným poškodeniam zdravia, tej ktorej osoby

v súvislosti s pracovným úrazom. Znalec v znaleckom posudku podrobne rozoberá aj s pomocou fyzikálnych prepočtov možný priebeh úrazového deja u poškodeného D. B. zo dňa 5.12.2014. Výsledné závery však predkladajú niekoľko hypotéz, ako dané poranenia poškodeného D. B. nemohli vzniknúť. Pričom znaleckému posudku Vladimíra Burdu vytkol, že sa nezaoberal tým ako dané poranenia poškodeného D. B. vznikli, čo je otázka v danom prípade zásadná a rozhodujúca, s čím odvolací súd stotožnil. I. D. G. konštatoval, že jednoznačne možno ustáliť, že zranenia D. B. vznikli kompresiou v anatomickej oblasti hornej časti brucha v úrovni dolných rebrových oblúkov týmto spadnutým rebríkom v budove Sila na pracovisku menovaného D. B. v obci E. dňa 5.12.2014. Taktiež konštatoval, že pitvou u poškodeného D. B. boli zistené také tzv. materiálne znaky, t. j. poranenia, ktoré jednoznačne svedčili pre zasiahnutie poškodeného rebríkom a kompresiu anatomickej oblasti brucha v úrovni dolných rebrových oblúkov, ako boli spôsobené poranenia, ktoré v konečnom dôsledku viedli k smrti poškodeného ako pracovný úraz. Biomechanizmus vzniku uvedených zranení je dostatočne uvedený v bode IV. znaleckého posudku, str. 11-12 zo súdnej pitvy poškodeného D. B.. Akým konkrétnym spôsobom k pádu rebríka na poškodeného došlo (možností by zrejme bolo viac), ale neprislúcha vyhodnocovať znalcovi z odboru zdravotníctvo - súdne lekárstvo. Uvedeným potvrdil záver spoločného znaleckého posudku č. 76/2014 a č. 124/2014 vyhotoveného v rámci vyšetrovania smrti D. B. políciou. Zároveň spochybnil súkromný znalecký posudok MUDr. Šimona Kónyu. K uvedenému odvolací súd dopĺňa, že nebolo tvrdené ani preukázané z akej výšky padol D. B., pričom mohol padnúť aj z nižšej výšky ako 3 metre (výška rebríka), preto neboli ani pitvou zistené poškodenia D. B., ktoré uvádzal MUDr. Šimon Kónya. Podľa odvolacieho súdu tak odborné vyjadrenie I. D. G. a súkromné znalecké posudku predložené žalovaným majú pri hodnotení vykonaného dokazovania rovnakú váhu a žiaden dôkaz nemá vyššiu dôkaznú silu, uvedené platí aj o listinnom dôkaze spoločnom znaleckom posudku z vyšetrovacieho spisu.

63. Podľa Prílohy č. 6 k Inštrukcii 7/2009 (MS SR o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti účinnej ku dňu vyhotovenia súkromných znaleckých posudkov a odborného vyjadrenia) odbor Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (odvetvie stavebníctvo) bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je súčasťou systému opatrení, ktoré sa zaoberajú pôsobením nebezpečných a škodlivých faktorov pracovného prostredia (fyzikálnych, chemických, psychologických), bezpečnosťou technických zariadení a pracovnoprávnymi vzťahmi – to všetky nazývame ako ochrana práce. Jej cieľom je zabezpečenie optimálnych pracovných podmienok a tým ochrana a zachovanie zdravia a pracovnej schopnosti zamestnancov. Problematika sa dotýka všetkých odvetví národného hospodárstva. Riadi sa národnou legislatívou v súlade s predpismi EÚ.

64. Podľa Prílohy č. 6 k Inštrukcii 7/2009 (MS SR o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti účinnej ku dňu vyhotovenia súkromných znaleckých posudkov a odborného vyjadrenia) odvetvie Súdne lekárstvo (toxikológia, alkoholológia, sérohematológia) ide o medicínske odvetvie, ktoré rieši problematiku pôsobenia vonkajšieho násillia na ľudský organizmus vrátane pôsobenia cudzorodých látok a škodlivín (drogy, liečivá, priemyselné škodliviny), zahŕňa výkon súdnych a súdno-lekárskeho pitiev pri náhlých a neočakávaných úmrtiach, pri úmrtiach s úrazovou anamnézou, pri dopravných nehodách a iných nehodách, pracovných úrazoch, samovražďach, vraždách, pri úmrtiach počas operačných výkonov (napr. mors in tabula), pri diagnostických a terapeutických pochybeniach a invazívnych zákrokoch, zahŕňa mikroskopické vyšetrovanie nekroptického materiálu, zaoberá sa problematikou identifikácie neznámych osôb, kostrových nálezov, posudzovaním opitosti, prepočtami alkoholu, vyšetrovaním cudzorodých látok v biologickom materiáli, vyšetrovaním krvi a krvných stôp, rieši posudzovanie mechanizmov pri úrazoch, nehodách, ublížení na zdraví a pod.

65. Podľa Prílohy č. 6 k Inštrukcii 7/2009 (MS SR o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti účinnej ku dňu vyhotovenia súkromných znaleckých posudkov a odborného vyjadrenia) odvetvie traumatológia ide o odvetvie zaoberajúce sa predovšetkým operačnou, ale aj konzervatívnou liečbou poranení kože a skeletu (otvorené rany, odreniny, podliatiny, zlomeniny rebier, panvy, kostí končatín, kľúčových kostí, lopatky atď..), zahŕňa aj diagnostiku, liečbu a prevenciu poškodenia kĺbov, väzov, svalstva; v rámci znaleckého posúdenia sa zaoberá aj mechanizmom vzniku zranení a zlomenín, určovaním doby liečenia a doby práceneschopnosti pri jednotlivých úrazoch. V niektorých prípadoch sa toto odvetvie prelína s odvetvím chirurgie, neurochirurgie aj súdneho lekárstva.

66. S ohľadom na uvedené v odsekoch 63 až 65 sa odvolací súd stotožnil s konštatovaním znalca I. D. G., že znalec Vladimír Burda (z odboru Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci) nie je kompetentný vyjadrovať sa k jednotlivým zraneniam, či iným poškodeniam zdravia, tej ktorej osoby v súvislosti s pracovným úrazom. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že znalci z odvetvia súdneho lekárstva okrem výkonu súdnych a súdno-lekárskeho pitiev pri úmrtiach s úrazovou anamnézou riešia aj posudzovanie mechanizmov pri úrazoch.

67. Podľa odvolacieho súdu ani žalovaným predložené súkromné znalecké posudky, hoci z nich vyplýva, že k poškodeniu zdravia D. B. mohlo dôjsť inak ako to vyplýva zo záveroch znaleckého posudku vyhotoveného v rámci vyšetrovania polície (podporené odborným vyjadrením I. D. G.), neposkytujú presvedčivý dôkaz o inom skutkovom deji smrteľného úrazu, ktorý utrpel D. B. na pracovisku dňa 5.12.2014 v nadväznosti na výpovede svedkov vypočutých v trestnom konaní (založených v pripojenom vyšetrovacom spise označených v odseku 20) s dôkazom na výpoveď D. H. zo dňa 15.1.2015 v spojení s jeho trestným oznámením zo dňa 5.12.2014, ako aj závermi znaleckého posudku (MUDr. Kuřátka a MUDr. Ťažkého) vyhotoveného na žiadosť polície ako aj odborného vyjadrenia I. D. G..

68. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkami žalovaného, že závery obsiahnuté znalcom Vladimírom Burdom, ktorý posudzoval pravdepodobnosť skutkového deja neboli ničím vyvrátené, len formálne spochybňované doložkami k znaleckému posudku, keďže išlo o znalca z Českej republiky. Odvolací súd tu poukazuje na odsek 31 a 32 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd s poukazom na odborné vyjadrenie I. D. G. považoval závery znalca Vladimíra Burdu za zmätočné, keď ako znalec z odvetvia bezpečnosti práce a stavebníctva nie je kompetentný vyjadriť sa k jednotlivým zraneniam, či iným poškodeniam zdravia. Zároveň k uvedenému poukazuje na odsek 67.

69. K námietke žalovaného, že okresný súd neuviedol, z akého dôvodu by mal mať znalecký posudok MUDr. Borisa Ťažkého väčšiu váhu ako žalovaným predložené znalecké posudky, odvolací súd poukazuje na odsek 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd správne uzavrel, že znalci MUDr. Boris Ťažký a MUDr. Ján Kuřátka (ktorí vykonali pitvu D. B. – pozn. odvolacieho súdu) v spoločnom znaleckom posudku objasnili, aké zranenia spôsobili smrť D. B. a zároveň tiež okresný súd uviedol, z akého dôvodu ho znalec MUDr. Šimon Kónya nepresvedčil o svojich záveroch ani pri výsluchu na pojednávaní (dňa 1.6.2021 – pozn. odvolacieho súdu), keď jeho tvrdenia boli založené na hypotézach, s čím sa odvolací súd stotožnil.

70. K námietke žalovaného v odvolaní, že vzhľadom na výsledky odborných posúdení znalcov sa javí ako pravdepodobný záver, že ťažký kovový rebrík bol niekým prinesený/prenesený a opretý o stenu budovy sila (pravdepodobne až po udalosti, ktorá bola skutočnou príčinou smrti poškodeného), odvolací súd konštatuje, že bola na žalovanom skutočnosť, že až po udalosti, ktorá mala byť skutočnou príčinou smrti D. B., bol ťažký kovový rebrík niekým prinesený a opretý o stenu budovy, v konaní dôkazmi preukázať, čo sa však žalovanému nepodarilo a uvedené zostalo len v rovine hypotézy. Jednoznačne bolo v konaní preukázané, že dňa 5.12.2014 sa ťažký kovový rebrík nachádzal v prevádzke E. na pracovisku D. B., čo nepoprel ani žalovaný.

71. Žalovaný namietal, že navrhoval okresnému súdu vykonanie dokazovania (podanie žalovaného doručené okresnému súdu dňa 11.5.2021) vyžiadanim kompletnej zdravotnej dokumentácie poškodeného, z ktorej chcel žalovaný zistiť zdravotný stav poškodeného v rozhodnom čase s ohľadom na produkovaný skutkový dej, ktorý mal byť dôvodom vzniku tragickej udalosti, pritom žalovaného bola všeobecne známa skutočnosť, že poškodený nadmerne požíval alkohol a mal podlomené zdravie, čo mohlo do veľkej miery ovplyvniť vznik tragickej udalosti, ako bolo popísané znalcom MUDr. Ťažkým. Okresný súd tento dôkaz nevykonal, ani sa s návrhom žalovaného na vykonanie tohto dôkazu žiadnym spôsobom v odôvodnení rozsudku nevysporiadal, ani neuviedol dôvody, pre ktorý tento dôkaz navrhnutý žalovaným nevykonal.

72. Odvolací súd konštatuje, že sporové konanie je zásadným spôsobom ovládané zásadou kontradiktórnosti, je nevyhnutné, aby sporové strany svoje tvrdenia buď priamo preukázali, alebo minimálne, aby označili konkrétne dôkazy na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súd môže vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu a proces dokazovania podľa Civilného sporového poriadku je vybudovaný výlučne na princípe prejednancom, v princípe kontradiktórnosti konania a koncentračnej zásade, takže súd má obmedzenú dôkaznú

iniciatívu, ktorá sa presúva na procesné strany. V danej veci dôkazná povinnosť preukázania existencie predpokladov vydržania vrátane dobromyseľnosti stíha (resp. žalobcov), ale aj dôvodnosti ohľadom všetkých požadovaných nárokov. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany sporu tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia, a dôkazné bremeno. Pokiaľ strana sporu nerešpektuje bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažujú, z hľadiska procesného postupuje vo svoj neprospech. Procesná nečinnosť strany v tomto smere má (pre ňu) negatívne dôsledky pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, čo sa v konečnom dôsledku prejaví vo vydaní (pre neho) nepriaznivého rozhodnutia. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Ďalej, že súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi strán sporu a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane sporu odňatie možnosti konať pred súdom, pretože je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy strán sporu (napr. uznesenie NS SR sp.zn.6Cdo 153/2011). Ďalej odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strany sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.

73. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP spočíva v takej skutočnosti, že ak strana sporu navrhla vykonanie dôkazov, ktoré boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ich nevykonal, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktoré treba odstrániť.

74. Podľa Článku 8 Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

75. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

76. Podľa § 182 veta druhá CSP, ak po vyjadrení strán sú nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovania za skončené.

77. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného (odsek 71), v ktorej namietal okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnutý dôkaz vyžiadanie zdravotnej dokumentácie poškodeného, odvolací súd poukazuje na to, že dokazovanie je možno vymedziť ako osobitnú činnosť súdu zameranú na získavanie poznatkov o veci, ktorá je predmetom súdneho konania. Povinnosť navrhnúť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá im bola všeobecne uložená v ustanovení § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 a aktuálne je v ustanoveniach § 132 ods. 1 v spojení s § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorá tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Povinnosť strán tvrdiť určité potrebné skutočnosti v sporovom konaní ovládanom prejednávacou zásadou sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť stranou uvádzanou. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola pre nečinnosť strany preukázaná (resp. objektívne nemohla byť preukázaná) a kedy

výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorý z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, rozhoduje vždy súd a procesný predpis strane priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane odňatie možnosti konať pred súdom.

78. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný podaním doručeným okresnému súdu dňa 11.5.2021 (čl. 283) síce navrhol zabezpečiť ako dôkaz kompletný výpis zo zdravotnej dokumentácie poškodeného, avšak už neuviedol skutočnosť/sti, ktoré majú byť preukázané navrhnutým dôkazom. V tejto súvislosti odvolací súd ešte uvádza, že zo znenia ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) CSP vyplýva, že citovaný dôvod na odvolanie nie je daný v prípade každého opomenutia vykonania navrhnutého dôkazu, ale len v prípade, pokiaľ súd prvej inštancie nevykoná dôkazy navrhované stranou sporu s uvedením konkrétnych skutočností, ktoré majú byť preukázané a sú potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, teda dôkazy, ktoré by boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a v danom prípade žalovaný ani neuviedol, ktoré konkrétne skutkové okolnosti chce predložením kompletného výpisu zo zdravotnej dokumentácie preukázať.

79. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že na pojednávaní dňa 28.9.2021 (zápisnica o pojednávaní dňa 28.9.2021 na čl. 301) okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené a v odseku 34 odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd konštatoval, že nevykoná ďalšie dôkazy, nakoľko námietky žalovaného už boli predmetom odvolania, s ktorými sa odvolací súd už vysporiadal (spôsobom uvedeným v bode 26).

80. S ohľadom na uvedené v odseku 79 odvolací súd konštatuje, že okresný súd sa (aj) s týmto návrhom žalovaného v odôvodnení rozsudku vysporiadal a uviedol dôvod, pre ktorý (ani) tento dôkaz nevykoná, preto odvolacia námietka žalovaného v zmysle odseku 71 k uvedenému obostojí iba čiastočne, keďže odôvodneným dôvodom pre nevykonanie tohto dôkazu bola podľa odvolacieho súdu skutočnosť uvedená odvolacím súdom v odseku 78 (žalovaný neuviedol, ktoré konkrétne skutkové okolnosti chce predložením kompletného výpisu zo zdravotnej dokumentácie preukázať). Avšak ani uvedené nemá za následok, že okresný súd porušil ustanovenie § 185 ods. 1 CSP.

81. Pokiaľ žalovaný namietal, že okresný súd nevykoná výsluch znalca Vladimíra Burdu, odvolací súd konštatuje, že keďže jedná sa o osobu znalca, ktorá vypracovala žalovaným predložený znalecký posudok, nebol predpoklad, že by pri výsluchu tento znalec uviedol iné závery a zistenia, ktoré už vyplývajú z jeho znaleckého posudku. Teda nevykonania tohto dôkazu bolo v súlade s hospodárnosťou konania. Okresný súd tak neporušil § 185 ods. 1 CSP.

82. Odvolací súd má za to, že okresný súd neporušil ustanovenie § 185 ods. 1 CSP ak nevykoná dôkaz – výsluch svedkov D. H., M. N. J., E. B., ktorí boli vypočutí ako svedkovia pred políciou a teda by nebolo ani hospodárne, keď odstup času by mohol mať vplyv na ich výpoveď pred súdom. Pričom E. B. dňa 5.12.2014 ešte ani nebol zamestnanom žalovaného.

83. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

84. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu, a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci, po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil

zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

85. Podľa § 194 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení k 5.12.2014 (ďalej aj „Zákonník práce“) zamestnanec, ktorý pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi utrpel vecnú škodu, má voči nemu nárok na jej náhradu a na náhradu účelne vynaložených nákladov, ak nebezpečenstvo sám úmyselne nevyvolal a ak si počínal pritom spôsobom primeraným okolnostiam. Tento nárok má aj zamestnanec, ktorý takto odvracal nebezpečenstvo hroziace životu alebo zdraviu, ak by za škodu zodpovedal zamestnávateľ. Ak utrpel škodu na zdraví, posudzuje sa táto škoda ako pracovný úraz.

86. Podľa § 195 ods. 1 Zákonníka práce ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere, ods. 2 pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

87. Podľa § 220 ods. 1 Zákonníka práce plnenie pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty, ods. 3 ako pracovný úraz sa posudzuje aj úraz, ktorý zamestnanec utrpel pre plnenie pracovných úloh

88. Predpokladmi zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom sú a) existencia pracovnoprávneho vzťahu, b) vznik ujmy v dôsledku škodovej udalosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, c) príčinná súvislosť medzi ujmou na zdraví a okolnosťami, ktoré nastali pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi.

89. Zákonník práce definuje pojem pracovný úraz ako poškodenie zdravia zamestnanca alebo smrť zamestnanca v dôsledku úrazu pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním. V spojení s § 220 ods. 3 Zákonníka práce sa za pracovný úraz považuje aj taký úraz, ktorý zamestnanec utrpel pre plnenie pracovných úloh. Nevyhnutnosťou na to, aby sa úraz na zdraví považoval za pracovný úraz, je, že musí nastať v čase reálneho plnenia pracovných úloh, či už pri výkone práce, alebo pri výkone činností vykonávaných v priamej súvislosti s výkonom práce. V § 195 ods. 1 Zákonník práce zakladá pravidlo, podľa ktorého za škodu na zdraví v dôsledku pracovného úrazu nesie zodpovednosť ten zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. Rozhodujúcou skutočnosťou je existencia pracovnoprávneho vzťahu v čase poškodenia zdravia pracovným úrazom. Pre posúdenie, či išlo o plnenie pracovných úloh, bude rozhodujúce ustáliť, aké povinnosti zamestnanec plnil a z čoho mu dané povinnosti vyplývali. Ust. § 195 ods. 2 Zákonníka práce je doplnením definície pojmu pracovný úraz podľa ods. 1, v zmysle ktorého musí k poškodeniu zdravia, t.j. k škodovej udalosti dôjsť: 1. nezávisle od vôle zamestnanca, 2. pôsobením vonkajších vplyvov a toto pôsobenie musí byť: a) krátkodobé, b) náhle, c) násilné. Pri posudzovaní príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia a úrazovým dejom stačí, ak poškodenie zdravia vyvolal len jeden faktor, preto nie je významné, či zamestnanec mal vrodené alebo inak získané predpoklady na možnosť poškodenia jeho zdravia. Táto skutočnosť je z hľadiska hodnotenia úrazu ako pracovného bezvýznamná. Príčinná súvislosť je daná, ak úrazový dej bol jednou z príčin poškodenia zdravia, pričom sa spravidla vyžaduje, aby išlo o príčinu dôležitú, podstatnú a značnú alebo príčinu, ktorá len zavŕši predchádzajúci nepriaznivý zdravotný stav zamestnanca.

90. Ak u pracovníka organizácie dôjde k poškodeniu zdravia alebo k smrti úrazom pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, zodpovedá za škodu tým vzniknutú organizácia (§ 190 ods. 1 ZP; teraz § 195) R 71/1978.

91. Odvolací súd konštatuje, že s poukazom na vyššie uvedené výsledky vykonaného dokazovania boli naplnené predpoklady v zmysle § 195 ods. 2 Zákonníka práce vzniku pracovného úrazu (s následkom smrti) D. B. dňa 5.12.2014. Pričom v konaní nebolo sporné, že dňa 5.12.2014 bol D. B. v pracovnom pomere u žalovaného ako zamestnávateľa v zmysle pracovnej zmluvy zo dňa 13.3.2014 v znení Dodatku č. 2. Sporným nebolo ani, že D. B. mal v pracovnej náplni okrem iného udržiavať poriadok v areáli a podľa potreby vykonávať jednoduché manuálne práce v rámci objektu. Z vykonaného dokazovania tiež

vyplývalo, že (Zápisnica o obhliadke miesta činu zo dňa 5.12.2014) na zemi pri rebríku sa nachádzala kopa vysypaného obilia, podľa výpovede D. H. išlo o 50 kg, pričom aj D. H. ako aj M. J. uviedli, ako dôvod prečo mal D. B. použiť rebrík, že D. B. dňa 5.12.2014 v areáli žalovaného pri obhliadke areálu zistil netesnosť vypúšťacieho hrdla na vonkajšej strane časti SILA a tento stav chcel odstrániť (odstavením šúbera), pričom s poukazom na závery spoločného znaleckého posudku vyhotoveného na žiadosť polície (súčasť vyšetrovacieho spisu) ako aj odborného vyjadrenia znalca I. F. G. vyplýva, že smrť D. B. nastala v dôsledku prudkého stlačenia dolnej časti pravého hrudníka a brucha pre pomliaždenie mäkkých tkanív vrátane vrátnicovej žily s vykrvácaním do dutiny brušnej, keď uvedené stlačenie vzniklo pádom ťažkého rebríka na telo D. B. po jeho páde z rebríka (samotný pád z výšky v danom prípade nespôsobil menovanému poranenia). Čím bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia a úrazovým dejom zo dňa 5.12.2014. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že v danom prípade sa jedná o pracovný úraz (ohľadom čoho žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno), ktorý utrpel D. B. v priamej súvislosti s plnením pracovných povinností (§ 195 ods. 2 Zákonníka práce), za ktorý zodpovedá žalovaný ako zamestnávateľ (§ 195 ods. 1 Zákonníka práce). Pričom na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že odvracanie škody (poukaz okresného súdu na § 194 Zákonníka práce) bolo len dôsledkom plnenia si pracovných povinností D. B. (v zmysle pracovnej náplne).

92. Podľa § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť.

93. Podľa § 196 ods. 2 písm. a) Zákonníka práce zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody, b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok, c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyselne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.

94. Podľa § 196 ods. 3 Zákonníka práce ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.

95. Pokiaľ u poškodeného zamestnanca došlo k poškodeniu zdravia pri plnení pracovných úloh, teda k pracovnému úrazu u žalovaného (odsek 91), tento zodpovedá za vzniknutú škodu. Pri pracovnom úraze ide o objektívnu zodpovednosť zamestnávateľa. Jej predpokladom nie je zavinenie, v niektorých prípadoch ani protiprávnosť. Pre vznik zodpovednosti sa však vyžaduje vznik ujmy, škodná udalosť a príčinná súvislosť medzi škodou a škodnou udalosťou.

96. Dôvodom zbavenia sa zodpovednosti zamestnávateľa (liberácie) môže byť len preukázané zavinené protiprávne konanie zamestnanca, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Dôkaz neviný zamestnávateľa je právne irelevantný. Dôkazné bremeno pri zbavení sa zodpovednosti je vždy na strane zamestnávateľa. Ten musí preukázať, že postihnutý zamestnanec porušil právne alebo ostatné predpisy k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia, že ide o zavinené porušenie predpisov zo strany zamestnanca, že zamestnanec bol s týmito predpismi riadne a preukázateľne oboznámený, ich znalosť bola zo strany zamestnávateľa sústavne vyžadovaná a kontrolovaná, a taktiež dodržiavanie týchto predpisov bolo zamestnávateľom sústavne vyžadované a kontrolované, a že uvedené skutočnosti boli jedinou príčinou škody.

97. Na rozdiel od právnej konštrukcie úplného zbavenia sa zodpovednosti, pri čiastočnom zbavení sa zodpovednosti stačí riadne oboznámenie zamestnanca s právnymi alebo ostatnými predpismi a

pokynmi k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Podmienka ich sústavného vyžadovania kontrolovania nemusí byť splnená rovnako, ako aj dodržiavanie týchto predpisov a pokynov, nemusí byť sústavne vyžadované a kontrolované. Ani zavinenie zamestnanca, ktoré preukazuje zamestnávateľ nemusí byť jedinou, ale jednou z príčin poškodenia zdravia.

98. Podľa § 196 ods. 4 Zákonníka práce pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozil svoje zdravie a zdravie iných.

99. Podľa § 196 ods. 5 Zákonníka práce za ľahkomyseľné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

100. Podľa § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení k 5.12.2014 zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozili bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.

101. Okresný súd uzavrel, že žalovanému sa podarilo zbaviť zodpovednosti v súvislosti s pracovným úrazom poškodeného zamestnanca D. B. iba sčasti aplikujúc § 196 ods. 2 písm. a) Zákonníka práce. Pričom správne poukázal aj na skutočnosť, že žalovaný ako zamestnávateľ porušil § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. (vychádzajúc z Protokolu Inšpektorátu práce v Banskej Bystrici zo dňa 24.2.2015, že u žalovaného boli zistené nedostatky: nevhodný pracovný prostriedok - krátky rebrík (dlhý 3 m) s odklápacou plošinou namontovanou na rebríku, ktorý zamestnanci dlhodobo používali na výstup uzáveru zásobníka sila č. 17 vo výške 4 m na stredisku ako je, že nevykonával pravidelne kontrolu predmetného rebríka, raz ročne v zmysle príslušných predpisov, skutočnosť, že na ovládanie predmetného vypúšťacieho uzáveru na betónovom stole používal nevhodnú ovládaciu retiazku (s menším rozstupom ohniviek) čo malo priamy vplyv na vypadnuté retiazky z ovládacieho vypúšťacieho kolieska. Zodpovedajúca 10 % miera zavinenia aj samotného poškodeného zamestnanca na vzniku úrazu, je aj podľa odvolacieho súdu primeraná miere zistených porušení predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci zo strany zamestnávateľa (keď D. B. neoznámil nadriadenému M. N. J. poruchu na vypúšťacom šúbere s poukazom na obsah výpovede M. N. J. označená v odseku 20), hoci mu to vyplývalo priamo z pracovnej náplne (povinnosť nahlasovania porúch – pracovná náplň označená v odseku 19). Pričom ani žalobkyňa uvedené nenamietala. Odvolací súd sa stotožnil aj s určením miery zavinenia na strane žalovaného 90 %, keď okresný súd v odseku 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku vychádzal z toho, že nezabezpečil riadne pomôcky napr. nezabezpečil modernejšie a bezpečnejšie mechanizmy, ktoré by nevyžadovali od zamestnancov riskantný úkon a to vylezenie na obyčajný rebrík do výšky 4 m (práve za účelom odstavenia šúbera v prípade sypania obilia – pozn. odvolacieho súdu). S ohľadom na uvedené sa nemožno ani stotožniť s námietkou žalovaného, že okresný súd z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nesprávne určil pomer zodpovednosti ako zamestnávateľa.

102. S námietkou žalovaného, že D. B. tým, že nepoužil vhodný pracovný prostriedok (ľahký hliníkový rebrík), konal ľahkovážne, odvolací súd nestotožnil, naopak sa stotožnil so záverom okresného súdu, že takto postupovali zamestnanci bežne čo potvrdil D. H. vo svojej výpovedi dňa 15.1.2015 (v trestnom oznámení zo dňa 5.12.2014), ale aj tým, že uvedený postup realizoval aj dňa 5.12.2014 potom ako mu D. B. povedal, že spadol z rebríka, pričom D. H. odstavil šúber, aby sypanie obilia na zem nepokračovalo. K uvedenému odvolací súd poukazuje na to, že dôvod ľahkomyseľnosti konania zamestnanca prichádza do úvahy len v prípade, ak zamestnanec súčasne neporušil bezpečnostné predpisy. V prípade ak zamestnanec porušil takýto predpis alebo pokyn treba posudzovať vec podľa odseku 1 písm. a) alebo odseku 2 písm. a) § 196 Zákonníka práce (R 28/1980, R 19/1991).

103. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejví ako spravodlivé.

104. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký (právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo vyporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

105. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

106. Napadnutý rozsudok napriek námietke žalobcu o jeho nepreskúmateľnosti podľa odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods.2 CSP a zásadám súdnej praxe, je primerane (i keď stručne) odôvodnený, čím nedošlo k žiadnej vade v takej intenzite, ktorá by v konečnom dôsledku mala vplyv na správnosť rozhodnutia s tým, že odvolací súd svojim rozhodnutím na podporu rozhodnutia okresného súdu (správneho právneho posúdenia) doplnil závery okresného súdu.

107. Žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nepovažoval ním uvádzané tvrdenia k odvolacím dôvodom (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, h/ CSP) za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé priviesť zmenu napadnutého rozhodnutia, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením (vo výrokoch I., II.) ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil vrátane (závislého) výrokoch III. (o náhrade trov konania) nenapadnutého výslovné žiadnou odvolacou námietkou.

108. Žalovaný napadol odvolaním aj dopĺňací rozsudok (IV. Výrok), ktorým okresný súd rozhodol o nároku znalca MUDr. Šimona Kónyu.

109. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, ods. 2 ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

110. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

111. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

112. Odvolací súd má za to, že znalec má v konaní o náhradu trov postavenie procesnej strany a z tohto procesného postavenia pre neho vyplýva nárok na náhradu tých trov, ktoré mu vypracovaním znaleckého posudku vznikli. Žiadne ustanovenie aktuálne účinného procesného predpisu takýto nárok znalca výslovné nevylučuje. Ani zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a ani vykonávací vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, výslovnú úpravu náhrady výdavkov spojených so znaleckým dokazovaním neobsahuje, a v tomto smere Civilný

sporový poriadok neobsahuje ani prechodné ustanovenia pre rozhodovanie súdu o náhrade výdavkov, spojených so znaleckým dokazovaním v konaní začatom do 30.6.2016.

113. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri rozhodovaní o nároku na znalečné aplikoval rovnaké východiská ako pri rozhodovaní o náhrade trov konania sporu, t. j. pomer ich úspechu a neúspechu s použitím § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP aj za použitia analógie legis podľa čl. 4 ods. 1 CSP (za použitia § 258 CSP, ktorý upravuje problematiku svojou povahou najbližšiu trovám znalca – pozn. odvolacieho súdu). V konaní vo veci samej bola žalobkyňa úspešná 100 %, čo predstavuje výsledok konania relevantný aj pre rozhodnutie o trovách znalca, preto okresný súd správne rozhodol, že znalec má voči žalovanému nárok na zaplatenie znalečného v rozsahu 100 % súdom priznaného znalečného. S ohľadom na uvedené námietka žalovaného uvedená v odseku 12 neobstojí. Poukazujúc na uvedenú argumentáciu odvolací súd napadnutý dopĺňací rozsudok ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP potvrdil.

114. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pričom v tomto odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keď nezistil dôvody odôvodňujúce aplikáciu § 257 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

115. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

116. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

117. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).